

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Ca și multe alte realizări sovietice, stația interplanetară automată marchează un salt calitativ în ritmul rapid al progresului științific. Realizarea ei vine mai devreme decât o îngăduiau cele mai optimiste așteptări. Ne amintim că au trecut abia trei ani de când în paginile revistei noastre a apărut articolul de anticipație al lui Iuri Hlebțevici despre zborurile spre Lună, Venus, Marte. Previziunile savantului au fost mult depășite.

CITIȚI ÎN PAG. 3-a:

Drum deschis spre Venus

**Un nou impuls
în colaborarea
științifică**

de prof. Remus Răduleț
(pag. 3)

**Epopeea de la
Brest**

de Haralamb Zincă
(pag. 4)

**SUIS – microbul
minune**

de A. Murzin
(pag. 4)

**Orașul și locuința
noastră de mâine**

de arh. J. Monda
(pag. 5)

**Ce ar putea aduce
studiul
embrionului omenesc**
(pag. 6)

Măsurători în zona vulcanului Avacinsk...

ANUL XVII

17 februarie 1961

7

(831)

12 PAGINI

1 LEU

Sculptura românească la muzeul „Pușkin“

În ultimul timp, în cadrul schimburilor culturale pe care Uniunea artiștilor plastici din țara noastră le-a stabilit cu Uniunile de creație similare din țările socialiste, la muzeul „Pușkin“ din Moscova a fost deschisă o expoziție de sculptură contemporană românească. Aceleași lucrări au fost expuse timp de câteva săptămâni la muzeul „Ermitaj“ din Leningrad. Este pentru prima oară când exigentului public sovietic i s-a oferit prilejul să ia cunoștință de ansamblul creației sculptorilor din țara noastră. Într-adevăr, în cadrul expoziției au fost reprezentate, prin lucrările cele mai caracteristice, toate generațiile de sculptori, atât cei tineri care s-au format în anii regimului democrat-popular, cât și artiștii mai vârstnici cărora ideile biruitoare ale socialismului le-au reliefat noi fațete ale

de I. Jalea

talentului lor, lărgindu-le viziunea artistică și aria de inspirație. Ar fi interesant de amintit aici câteva din lucrările expuse în cadrul acestei expoziții, înșiruire care ar da și o imagine a varietății tematiche a sculpturilor. Astfel, din lucrările care vorbesc despre trecutul de luptă al poporului nostru au fost expuse operele lui Ion Irimescu („Lupeni, 1929“), Naum Corcescu („1907“), Arthur Vetro (Ion Fonaghi), Andrei Szobotka („Legalisti“), Constantin Foamele (basorelieful „13 Decembrie 1918“) etc. Dar majoritatea lucrărilor se inspiră din contemporaneitatea imediată. Sculpturile lui Mac Constantinescu („Țărancă purtând un vas pe cap“), ale Liei Doina („La seceriș“), ale lui Ion Lucian Murru („Muncitor de la Hunedoara“), ale lui Gh. Anghel („Portretul dansatoarei Irinel Liciu“), ale Zoiei Băicoianu („Avânt socialist“), ale Marelui Biscă-Neleanu („Muncitor forestier“), ale lui Ion Irimescu („Miner“), ale lui Martin Iszak („Strungar evidențiat“), ale lui Ion Jalea („Invățătura lui Lenin“), ale lui Iuliei Oniță („Portrete de muncitori“), ale lui Vida Gheza („Dans din Oaș“), sau ale Leliei Zuaf („Primăvara vieții și a păcii“ și „Portret de comunist“) etc., etc. dau o imagine cuprinzătoare a efortului poporului nostru pentru construirea unei vieți socialiste.

Pentru artiștii plastici din țara noastră, expoziția de la Moscova reprezintă — prin aprecierea publicului și a criticii de specialitate — un prețios ajutor. Asemenea schimburi de expoziții — amintesc că și publicul din țara noastră a avut prilejul să cunoască realizările artiștilor plastici sovietici în cadrul expozițiilor „Artiștii sovietici contemporani“, „Expoziția artiștilor bieloruși“, expozițiilor personale ale acad. Gherasimov și Sokolov-Skalea — sînt un prilej binevenit pentru îmbogățirea experienței personale a artiștilor plastici din țările noastre, pentru cunoașterea reciprocă a realizărilor artistice.

Celebra cîntăreață peruviană Ima Sumac a făcut recent un lung turneu în Uniunea Sovietică. În fotografia noastră Ima Sumac și soțul ei, compozitorul M. Vivanco (ultimul din dreapta), în vizită la Serghei Obrazțov.

„Boris Godunov“ de Mussorgski, la Teatrul de Operă și Balet

În ajun de premieră

Nu peste multă vreme, scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., va găzdui o nouă premieră, rod al unei munci colective asupra căreia așteptăm, cu justificată emoție, verdictul publicului spectator: drama populară muzicală „Boris Godunov“ de M. Mussorgski. Ținem mult la acest subtitlu al operei „dramă populară“, fiindcă dorim ca într-adevăr, respectînd cu strictețe conținutul genialei lucrări, eroul principal al operei să fie poporul, așa cum a dorit-o autorul.

Ne-am străduit în munca noastră de zi cu zi, migăloasă și de multe ori dificilă, să imprimăm spectacolului, atât interpretativ vocal cât și scenic, ceea ce atât de mult a dorit autorul: „trecutul în prezent“ — adică reflectarea trecutului luptei dirze a poporului rus pentru adevăr și dreptate prin prizma ideilor înaintate care au călăuzit întreaga creație compozițională a genialului compozitor rus. Un deosebit aport a adus și dirijorul spectacolului, maestrul E. Massini, bun cunosător al lucrării, al stilului interpretativ specific creației mussorgskiene.

În tezaurul muzicii de operă universală, „Boris Godunov“ de M. Mussorgski ocupă un loc de frunte, atât prin valoarea mijloacelor de expresie artistică, cât și prin puternicul mesaj pe care-l conține lucrarea, și anume forța de neînving a poporului. „Soarta omului, soarta poporului — spunea Mussorgski — asta am dorit să reflect în opera mea“. Această idee a dat și linia spectacolului nostru, ne-a ajutat să realizăm ca pe canava imensei drame a poporului, căutător de adevăr și fericire, să se desfășoare tragedia intimă a țarului Boris. De aceea noi am adăugat unele tablouri, care în vechile montări nu s-au jucat vreodată. Este vorba de tablourile: piața Vasili Blajennii și tabloul polonez, iar finalul operei va fi tabloul răscoalii poporului împotriva lui Boris și nu moartea lui Boris, tocmai fiindcă dorim ca opera să nu fie transformată într-o dramă personală a lui Boris, ci să reflecte (de altfel așa a scris-o inițial compozitorul) tragedia poporului chinuit și înșelat de țarism.

Într-o permanentă colaborare creatoare cu interpreții și cu pictorul scenograf Roland Laub, ne-am străduit să slujim lucrarea genialului compozitor, să scoatem cât mai în evidență ideile înaintate de care este străbătută întreaga operă.

Geniala lucrare a lui Mussorgski despre „Boris Godunov“ a prilejuit de-a

lungul deceniilor creații de neuitat marilor interpreți de operă începînd cu F. Șaliapin, primul adevărat creator al lui Boris și continuînd cu marii cîntăreți sovietici Reizen, Pirogov, Petrov, Krivoenina și alții.

Și în țara noastră, această operă a prilejuit creații valoroase, începînd cu cea a marelui cîntăreț Gh. Folescu. Apoi, de-a lungul anilor, a cunoscut interpreți remarcabili ca Jean Athanasiu, N. Secăreanu, Niculescu-Basu, Petre Ștefănescu-Goangă etc.

De data aceasta distribuția este aproape în întregime compusă din tineret. Este poate prea îndrăzneată încercarea noastră, dar dorim și sperăm să nu dezminșim așteptările.

În rolul titular a lui Boris vor apare D. Ohanesian și V. Loghin. În celelalte roluri vor interpreta: M. Știrbey, I. Pucan, V. Teodorian, I. Stoian, Z. Pally, E. Cernei, V. Rudeanu, Iulia Buciuceanu, M. Șindilariu, Iolanda Mărculescu, Maria Săndulescu, M. Botez, N. Teofănescu, J. Hovorov, M. Buciu etc.

Sînt doar câteva aspecte ale muncii noastre. În ce măsură am realizat cele relatate mai sus, așteptăm s-o aflăm, cum am mai spus, din verdictul spectatorilor.

Îl așteptăm cu nerăbdare și justificată emoție.

Hero Lupescu

BREVIAR

● PE ÎNGĂ Universitatea din Moscova a fost organizat un Teatru internațional al studenților străini, la care-și dau concursul cîteva sute de tineri din China, Indonezia, România, Nepal, India, Ungaria, Vietnam, Coreea, Republica Arabă Unită.

● LA Ierusalim se realizează un plan de traduceri din literatura științifică sovietică în limba engleză, inițiat și finanțat de Fondul științific național al S.U.A. Planul prevede traducerea celor mai interesante lucrări și articole cu caracter științific.

● INSTITUTUL de literatură rusă al Academiei de Științe a U.R.S.S. va edita o lucrare capitală care va oglindi rolul și locul literaturii ruse în literaturile slave de-a lungul a șapte secole — sec. X—XVII.

La alcătuirea monografiei vor participa cunoscuți oameni de știință din Cehoslovacia, Bulgaria ș.a. Lucrarea va fi publicată în 1963, cu prilejul celui de al V-lea Congres internațional al slavistilor care se va ține la Sofia.

● ÎN 1961, Editura pentru literatură străină din Moscova va traduce 130 de lucrări din 50 de limbi, dintre care 50 de titluri din literatura țărilor de democrație populară. Un loc îl vor ocupa și scriitorii din țările Asiei, Africii și Americii Latine. Astfel, cititorii sovietici vor putea cunoaște schițe ale unor scrii-

tori contemporani birmani, cele mai bune povestiri ale tînarului scriitor indian M. Rakesh, volumul de versuri „Sîntem liberi“ al poetului irakian Al. Baiati, romanul cunoscutului scriitor argentinian Carlos Ruis Daudet ș.a.

Ca și pînă acum se va traduce mult din literatura țărilor capitaliste din Europa și America de nord. Menționăm romanele „Esența lucrurilor“ de Graham Greene, „Casa ta“ de Jack Lindsay, „Dincolo de rîu, sub umbra copacilor“ de Ernest Hemmingway, „Crucea și săgeata“ de Albert Maliz etc.

Alături de vechile colecții: „Dramaturgia străină contemporană“, „Poezia străină contemporană“, „Proverbe străine“, editura va iniția anul acesta și o colecție nouă, intitulată „Umorul și satira străină“.

● OAMENII de artă din U.R.S.S. au creat frumoasa tradiție de a da spectacole pe pămînturile desțelenite sau în regiunile mai greu accesibile.

Anul acesta, de pildă, Asociația pentru turneuri și spectacole din R.S.F.S.R. își propune să organizeze în multe ținuturi și regiuni din republică — între care ținuturile Altai, Krasnoiarsk și Habarovsk, regiunile Novosibirsk, Omsk, Orenburg, Irkutsk ș.a. — un număr de 2.500 de spectacole. Recent, artiștii de la Teatrul Comsomolului din Moscova au plecat în regiunea Orenburg unde vor prezenta piesa „Oameni necunoscuți“ de L. Ustînov.

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI
GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București,
Str. Ion Ghibu, 5 telefon 13.03.10.

Un nou impuls în colaborarea științifică

În conformitate cu Acordurile culturale intervenite între guvernul Republicii Populare Române și guvernul Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, începând din 1958 între academiile celor două țări s-au încheiat convenții anuale de colaborare științifică și planuri anuale de coordonare și rezolvare a unor teme științifice comune. Prin convorbirile desfășurate între reprezentanții celor două Academii, la sfârșitul lunii ianuarie și începutul lunii februarie a.c., s-au prelungit pe termen nelimitat prevederile esențiale ale convențiilor anuale și s-au stabilit, într-un plan anual, problemele și temele de cercetare comune pentru anul 1961.

Înceind pe termen nelimitat Convenția de colaborare științifică între Academii s-a făcut un pas înainte, creându-se un cadru general permanent care va cuprinde planurile pe perioade anuale sau mai lungi privitoare la coordonarea și elaborarea în comun a lucrărilor de cercetare ce prezintă interes pentru ambele părți. Conform prevederilor Convenției de colaborare, cele două Academii au legături directe și schimb de experiență nemijlocit între institutele și centrele de cercetare științifică ale celor două părți, între membrii și ceilalți colaboratori științifici ai lor; ele își vor acorda sprijin reciproc în stabilirea de legături cu instituțiile științifice, arhivele și bibliotecile din țările lor care nu fac parte din sistemul Academiei, se vor ajuta în obținerea de utilaj și materiale informative de cercetare, în aderarea la organizații științifice internaționale și în colaborarea la noi congrese internaționale — și vor invita colaboratori și cercetători științifici ai celeilalte părți la manifestările științifice organizate de fiecare parte. Coordonarea și efectuarea în comun a lucrărilor științifice se realizează prin punerea de acord a planurilor de cercetare anuale, prin delegări și trimiteri de cercetători și colaboratori pentru muncă în comun și prin schimb de rezultate ale cercetărilor făcute în termen scurt de la terminarea lor, cu păstrarea drepturilor de prioritate și licență prin publicarea rezultatelor pe bază de acord prealabil. În același scop se folosește schimbul direct de literatură științifică și de materiale informative și documentare între institutele de cercetare și bibliotecile celor două Academii. În acțiunea de ridicare de cadre noi, fiecare parte va primi cercetători și colaboratori științifici ai celeilalte părți, la aspirantura din institutele proprii.

Planul de colaborare științifică încheiat între cele două Academii pentru anul 1961 prevede un schimb de până la treizeci de cercetători de fiecare parte, pentru studii științifice, efectuarea de cercetări comune și schimb de experiență, — în general pe o durată de trei până la șase săptămâni; el privește peste optzeci de teme științifice de coordonat și cercetate în comun, dintre care majoritatea cu trimiteri de cercetători și colaboratori în institutele celeilalte părți. Cele mai multe teme de colaborare fac parte din științele tehnice, biologice și medicale, urmate de istorie și arheologie, de științele matematice și fizico-chimice, cum și de științele economice și geologice — geografice. Numărul mai mic de teme din domeniile literaturii, filozofiei, psihologiei, dreptului sau astronomiei nu trebuie să ne înșele asupra importanței subiectelor abordate în cadrul lor.

Probleme de energetică generală, de ardere a combustibililor solizi, gazoși și lichizi, de dezvoltare și funcționare a sistemelor electroenergetice, de mecanica fluidelor, prelucrarea și încercarea materialelor, de frecare, uzură și lubrifiere formează nucleul tematicii în domeniul științelor tehnice. Probleme de serologie și imunitate, transplantare și regenerare, fiziologie normală și patologică, neurologie, infirmologii formează obiecte importante ale contactului dintre Academii în domeniile științelor biologice și medicale. Istoria țării și în special a cursului inferior al Dunării, a litoralului Mării Negre, a relațiilor romino-ruse formează preocupări deosebite în domeniile istoriei și arheologiei. Calculatoarele, programarea, teoria structurală de sinteză a sistemelor cu relee, semiconductorii, radioizotopii, structura chimică și reactivitatea, soluțiile tensioactive, detergenții și hidrofozii caracterizează colaborarea în domeniile științelor matematice și fizico-chimice, în afară de fizica nucleară. Geologia unor formațiuni din țara noastră, geografia agriculturii, eficacitatea economică, productivitatea muncii, organizarea și retribuția ei sau formarea conștiinței socialiste reflectă colaborarea în aceeași măsură ca și interacțiunea dintre literaturile naționale, legitatea dezvoltării lor istorice, sau problemele psihologice ale învățământului.

Pătrunși de importanța încheierii Convenției și a Planului de colaborare științifică anuală, membrii delegațiilor celor două Academii și-au urât spor la muncă pentru a da roadele pe care poporul are dreptul să le aștepte de la ei.

Prof. Remus Rădulet

Știința sovietică a cucerit din nou
admirația întregii lumi

DRUM DESCHIS SPRE VENUS

Stația interplanetară sovietică lansată în direcția planetei Venus confirmă încă o dată rolul de avangardă deținut de oamenii de știință și tehnicienii sovietici în cucerirea spațiului cosmic.

În afara caracterului de record al performanței realizate cu prilejul lansării stației interplanetare automate, noua navă cosmică sovietică prezintă și o sumă de realizări inedite, care marchează ritmul progresului într-o foarte largă gamă de domenii ale științei și tehnicii moderne.

În același timp, stația este o „sondă cosmică” trimisă să efectueze observații la distanțe uriașe și să procure date științifice a căror dobândire pe altă cale nici nu poate fi concepută.

Ca și multe alte realizări sovietice, stația interplanetară automată marchează un salt calitativ în ritmul rapid al progresului științific. Realizarea ei vine mai devreme decât îngăduiau cele mai optimiste așteptări. Ne amintim că au trecut abia trei ani de când în paginile revistei noastre a apărut articolul de anticipație al lui Iuri Hlebțevici despre zborurile spre Lună, Venus, Marte. Previziunile savantului au fost mult depășite.

Un vehicul gigantic

Trenul de rachete folosit la lansarea satelitului greu de pe care a pornit stația automată a avut dimensiuni neobișnuite. Cu o înălțime de ordinul a 50-60 de metri, o greutate de sute de tone, o putere de milioane de cai-putere, cuprinzând sute de agregate mecanice și electronice complicate, fine, precise și robuste, trenul de rachete, de dimensiuni record, a reprezentat prima condiție a succesului lansării stației. Cu toată complexitatea, diversele agregate au funcționat fără greș plasând satelitul greu pe orbită.

Este bine cunoscut înaltul grad de precizie necesar pentru plasarea pe orbită a unui satelit.

Lansarea stației interplanetare automate sovietice a inaugurat o nouă tehnică de lansare a vehiculelor cosmice pentru obiective îndepărtate. Până acum, vehiculul cosmic era lansat într-o singură etapă, în cursul unei succesiuni neinterupte de operații. Diversele trepte ale trenului de rachete intrau în funcțiune una după cealaltă, aparatele de corecție și ghidare pe traiectorie determinau direcția, iar odată încetată funcționarea ultimei trepte, vehiculul cosmic își urma drumul în virtutea inerției, cu viteza și direcția imprimată de către trenul de rachete. Nici o corecție nu mai avea loc. Aceasta a fost tehnica folosită până acum pentru lansarea „Lunicilor”.

De data asta ne aflăm în fața unui nou progres al tehnicii de comandă a rachetelor cosmice. Lansarea stației interplanetare automate s-a făcut în două etape. Cea dintâi a fost plasarea pe orbită a unui satelit greu. A doua etapă a fost pornirea de pe satelit a rachetei care a plasat stațiunea pe traiectorie.

Lansarea în două etape mărește mult precizia traiectoriei obținute, deoarece erorile apărute în prima etapă pot fi corectate în etapa a doua. În acest scop, satelitul greu deplasându-se pe orbită, se așteaptă momentul când poziția și direcția de deplasare sînt cele mai favorabile pentru declanșarea rachetei cosmice dirijate. În cazul când apar noi erori, se poate aștepta încă o rotație a satelitului, cînd condițiile favorabile lansării finale se repetă. Această precizie foarte înaltă s-a impus deoarece Venus este un obiectiv de peste o sută de ori mai îndepărtat decît Luna.

Racheta cosmică dirijată

Lansarea în două etape corespunde unei perfecte stăpîniri și manevrabilități a rachetelor. Nu este același lucru pornirea unui motor rachetă pe Pămînt, într-o bază de lansare complexă și bine utilată și pornirea unei rachete în spațiu, prin telecomandă.

Să ne gândim cît de precise trebuie să fie dispozitivele care măsoară poziția și direcția jetului acestei rachete. De aceste date depinde precizia traiectoriei interplanetare. Determinarea acestor date se poate face cu ajutorul unor aparate automate ce urmăresc direcțiile unor stele fixe și sînt stabilizate cu ajutorul giroscopurilor. Indicațiile acestor aparate de pe bordul rachetei au fost transmise mașinilor de calcul electronic de pe Pămînt, care au dat comanda desprinderii rachetei cosmice.

Radiocomunicație cosmică

Legătura prin radio cu stația interplanetară automată, marchează o realizare unică.

Sensibilitatea aparatului de radiorecepție cu care se realizează această legătură este de-a dreptul fantastică. La aceasta se mai adaugă faptul că radioemittorul de pe stația interplanetară va funcționa la comenzile date de pe Pămînt. Problema care se pune aici are două aspecte. Primul este sensibilitatea aparatului de recepție de pe bordul stației, destinată recepționării radiocomenzilor emise de pe Pămînt. A doua este puterea aparatului de radioemisie a stației, care trebuie să fie cît se poate de puternică. Ambele aparaturi trebuie să se încadreze în greutatea și volumul relativ restrîns disponibil pe bordul stațiunii interplanetare.

Cu toate acestea, legătura radio va trebui să fie efectuată la o distanță de ordinul a 80 de milioane kilometri, după cum arată savantul sovietic Ari Sternfeld. Această distanță, de multe zeci de ori mai mare decît aceea a semnalelor transmise pe distanța Lună-Pămînt de către „Lunicii” ne dă o măsură a performanțelor radioaparaturii folosite. Întreaga omenire urmărește cu deosebită atenție și interes zborul stației interplanetare automate care explorează regiuni încă nestrăbătute ale spațiului cosmic, proclamînd atotputernicia progresului societății omenitești.

Ing. A. Negrea

„Spre alte lumi”

Fotomontaj: E. Komissarova

EPOPEEA DE LA BREST

Garnizoana nemuritoare

În Bielorusia, la doi kilometri de orașul Brest, pe malul Bugului apusean, se află o fortăreață construită acum o sută de ani. La timpul ei a fost una din cele mai puternice fortărețe din lume. Dar anii au trecut, fortăreața a îmbătrânit, pierzându-și, la începutul secolului nostru, însemnătatea strategică.

În ajunul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, fortăreața era folosită ca loc de cantonament pentru trupele Armatei Sovietice.

În noaptea de 22 iunie 1941, în fortăreață se afla o garnizoană nu prea numeroasă, alcătuită din mai puțin de două regimente. E important să reținem acest amănunt.

A izbucnit războiul. Atacînd mișelește, hoarele hitleriste au ocupat în primele zile orașul Brest, înaintînd apoi în direcția Minsk și Smolensk.

Între timp, de-a lungul frontului se zvonea că în spatele fasciștilor, chiar la hotar, garnizoana fortăreței Brest continua să reziste. Zvonurile acestea erau întărite de aviatorii care zburau noaptea în spatele inamicului.

De controlat, însă, atunci situația reală a fortăreței, era o imposibilitate.

Un document revelator

În martie 1942, deci la zece luni de la izbucnirea războiului, trupele sovietice au nimicit în raionul Orel divizia hitleristă 45 infanterie. Cu acest prilej, la statul major al diviziei hitleriste, au fost găsite documente de mare importanță militară. Printre ele era și unul intitulat: „Raport în legătură cu ocuparea fortăreței Brest-Litovsk”. Raportul consemna desfășurarea zilnică a luptelor pentru ocuparea fortăreței. Iată câteva însemnări din acest raport hitlerist:

„26 iunie. Cuibul de rezistență rămîne fortul de est. Cu mijloacele infanteriei nu te poți apropia de fort. Pozițiile în formă de potcoavă, tranșeele adânci și cuiburile de mitralieră nu permit nici un fel de apropiere.

27 iunie. Fortul de est este apărat de 20 de ofițeri și 370 de soldați, avînd la îndemînă muniții și alimente suficiente. În schimb, duc lipsa apei... În fort se mai găsesc femei și copii. Sufletul rezistenței ar fi un maior și un comisar.

28 iunie. Fortul de est se află continuu sub focul artileriei de asalt al tancurilor noastre, dar nu înregistrăm nici un succes...

29 iunie. La ora 8,00 aviația a aruncat bombe de 500 kg. Nu se constată nici un rezultat...”

În concluzia raportului se spunea: „Ofensiva aceasta împotriva fortăreței, unde am găsit un apărător dirz, ne-a costat mult sînge. Rușii din Brest-Litovsk au luptat cu o excepțională îndrăzneală; infanteria lor a dat dovadă de o pregătire excepțională și de o voință uimitoare de luptă”.

Din acest document capturat de la hitleriști, au aflat oamenii sovietici, pentru intîia oară, despre soarta eroicilor apărători ai fortăreței.

În iulie 1944 Armata Sovietică a eliberat orașul Brest, iar ostașii ei au intrat din nou în străvechea fortăreață rusească, prefăcută în ruine. Dar ruinele acestea povesteau eliberatorilor despre hotărîrea de luptă a celor care au apărat fortăreața. Pe zidul unei cazemate o inscripție glăsuia: „Am fost trei, ne-a fost greu, dar nu ne-am demoralizat. Murim ca niște eroi. Iulie 1941”.

Pe zidul bisericii, aflată în mijlocul fortăreței, miza unui soldat scrijelise un ultim mesaj. „Noi am fost trei moscoviți — Ivanov, Stepanikov și Juntiaev și am jurat: murim, dar nu ne retragem”. Apoi, o altă mînă continua mesajul: „Am rămas singur. Stepanikov și Juntiaev au fost uciși. Mi-a rămas o grenadă, dar m-am să mă predau. Tovarâși, răzbunați-ne”.

Povestea nu numai ruinele, ci și nevestele și copiii ofițerilor căzuți în zilele apărării fortăreței.

O inscripție descoperită în anul 1950 glăsuia astfel: „Eu mor, dar nu mă predau. Adio patrie! 20 iulie 1941”.

Cine a organizat apărarea fortului de est

Fortul de est a căzut numai după ce avioanele fasciste au aruncat asupra lui bombe de 1.800 kg. În ziua aceea, hitleriștii au pătruns în fort luînd prizonieri femei, copii, soldați răniți. L-au căutat multă vreme pe comandantul for-

tului dar nu l-au găsit. De aceea, au fost nevoiți să treacă în „Raportul” lor următoarea concluzie: „Maiorul și comisarul n-au fost găsiți. Se spune că s-au împușcat”.

Comandantul fortului de est nu s-a împușcat, însă, și nici nu a încercat s-o facă, așa cum au vrut fasciștii să prezinte lucrurile. El trăiește și se numește Piotr Mihailovici Gavrilov. Eroul fortului de est este un vechi militar. Născut în 1900, într-o familie de oameni săraci, P. M. Gavrilov a intrat la vîrsta de 18 ani în rîndurile Armatei Roșii. A participat activ la luptele împotriva trupelor lui Kolceak și Denikin, împotriva gărzilor albe din Caucaz. În 1922 a devenit membru al P.C.U.S. Apoi, după sfîrșitul războiului civil, a terminat Academia Militară din Moscova și a fost numit în funcția de comandant al regimentului 44 pușcași, cu care a sosit în fortăreața Brest.

În clipa atacului mișeleșc al armatei hitleriste, Gavrilov nu și-a pierdut cumpătul. Izolat de restul garnizoanei, maiorul Gavrilov a organizat în fortul de est o apărare concentrică de care hitleriștii s-au lovit ca de un zid de oțel.

Cînd hitleriștii au pus stăpînire pe fort, maiorul Gavrilov, împreună cu alți ostași, s-a ascuns într-un subsol tînuit al fortăreței. Au stat ascunși acolo cîteva zile, după care au ieșit din ascunzătoare și au atacat dușmanul. În fața fasciștilor s-a ridicat din nou o redută greu de cucerit, asupra căreia au fost nevoiți să arunce forțe noi. Apoi, maiorul Gavrilov și doi soldați s-au retras din nou în ascunzătoarea secretă, puînd la cale o „străpungere”.

În noaptea aceleiași zile, au ieșit din fort. Fasciștii aprinseseră focuri și stăteau de veghe. Cei trei s-au apropiat cu luare amînte de foc. La comanda scurtă a maiorului, au atacat, trecînd fulgerător printre fasciști. Așa cum fusese înțelegerea, fiecare o apucă în altă direcție. Maiorul Gavrilov, urmărit de hitleriști, a izbutit să iasă din fortăreață, dar, mai departe, n-a reușit să fugă. S-a văzut nevoit să se ascundă într-o cazemată construită pe malul din afara fortăreței. A stat ascuns așa cîteva zile, căci hitleriștii organizaseră ambuscade. Foamea începuse să-l chinuie. Nevoit să se hrănească cu furaje pentru cai, s-a îmbolnăvit Se zvîrcolea în dureri, cînd a simțit că un grup de hitleriști se apropie de cazemată. S-a ridicat cu greu și prin ambrazură, a deschis focul. A luptat cîteva ceasuri în șir, atrăgînd asupra-i forțe însemnate ale hitleriștilor. În cele din urmă a căzut rănit, pierzîndu-și cunoștința. S-a trezit într-un lagăr de prizonieri, de unde a fost eliberat în primăvara anului 1945. A îmbrăcat din nou uniforma Armatei Sovietice și a luptat cu înflăcărare pînă la sfîrșitul războiului.

Apărătorii sectorului central al fortăreței

Dezgropînd ruinele fortăreței, cercetătorii sovietici au mai găsit un fragment dintr-un document foarte prețios: „Ordinul de luptă nr. 1 al garnizoanei din fortăreața Brest”. Pornind de la acest document, s-a stabilit că organizatorii apărării sectorului central au fost Efim Fomin, comisarul regimentului 88 pușcași, și ofițerii Zubacev, Semenenko și Vinogradov. Cei patru au căzut la datorie. A s-praviețuit însă unul dintre apărătorii sectorului central, care a povestit că încă din primul ceas al războiului, comisarul Efim Fomin a preluat comanda unei subunități a regimentului, situîndu-se în sectorul central al fortăreței. Comisarul a încredințat apoi locții-

Haralamb Zîncă

(Continuare în pag. 8-a)

SUIS: microbul minune

Importanta descoperire a savantului sovietic I. I. Orobinski din Krasnoiarsk

Oamenii de știință studiază de multă vreme albumina, acest „material de construcție” esențial al organismelor vii, substanță nutritivă de primă importanță. Cercetătorii s-au străduit și se străduiesc să dobindească o albumină artificială, dar o însemnătate tot atât de mare este acordată și problemei sporirii conținutului de albumină în plante, îndeosebi în cele furajere, pentru îmbunătățirea calităților lor nutritive. Se știe, de pildă, că îngrășarea vitelor numai pe bază de porumb insilozat, fără știuleți, este cu neputință, deși fiind că porumbul conține o cantitate mică de albumină. Iată dar motivul pentru care în colhozuri și sovhozuri, la rația de porumb se adaugă, de pildă, o anumită cantitate de leguminoase, acestea din urmă avînd un procent ridicat de albumină. Sporirea conținutului de albumină la unele nutrețuri, cum ar fi cocenii de porumb, cartofii, paiele și altele măcar cu o jumătate de procent, a fost dintotdeauna un vis al oamenilor de știință. Căci aceasta ar da, dintr-o dată un plus de sute de mii tone de carne de bovine, porcine, păsări.

I. I. Orobinski, docent al Institutului agrotehnic din Krasnoiarsk și titular al catedrei de microbiologie a studiat timp de mulți ani influența antibioticelor asupra organismului animalelor. Munca sa a fost încununată de succes. În 1960, I. I. Orobinski a descoperit un microb nou, necunoscut pînă acum, pe care l-a numit „suis”. Cercetările făcute ulterior au arătat că microbul descoperit are o proprietate extraordinară: înmulțit într-un anumit mediu nutritiv, „suis”-ul sporește brusc conținutul de albumină din furaje.

La întrebările ziariștilor sosiți la fața locului, Ivan Ignatievici Orobinski a declarat:

„Mă ocup de multă vreme cu cercetarea microorganismelor. În ultimii trei ani mi-am continuat experiențele în sovhozul „Udarnii” din raionul Krasnoiarsk. Studiînd îndeaproape acțiunea antibioticelor asupra microflorei din intestinul porcilor am descoperit un nou microb din familia azotobacteriilor. Apoi, împreună cu colectivul meu, am reușit să elaborăm o metodă cu ajutorul căreia am putut separa microbul descoperit de mediul celorlalte microorganisme, după care l-am înmulțit. Am făcut o constatare surprinzătoare: folosind drept „materie primă” azotul din aer și hidrații de carbon din nutrețuri, acest microb „fabrică” albumină, adică sporește brusc conținutul de albumină în furajele care duc lipsă. Se știe că într-un mediu prielnic, microbii se înmulțesc extrem de repede. Un mediu de acest fel s-au dovedit a fi cartofii fierți. Am introdus „suis”-ul într-un cartof (care conține un la sută albumină) și am constatat curînd că „activitatea” depusă de el a dat roade neașteptate: conținutul de albumină al cartofului a crescut pînă la 8 la sută! În afară de asta, trebuie menționat că „suis”-ul nostru a produs o mare masă microbiană: cartoful s-a formatat într-un produs cu totul nou, altă ca aspect cît și ca gust și miros. Prin calitățile sale nutritive el a întrecut pînă și orezul, acest furaj neîntrecut în ce privește conținutul de calorii.

Știm cu toții că oamenii folosesc de mult bacteriile utile în diverse ramuri ale economiei: la fermentarea berei, în industria drojdiei, la fabricarea chefirurilor, cvasurilor etc. Același lucru se observă și în cazul de față, numai că microbul descoperit de noi nu „fabrică” bere și chefir, ci albumină. Cartoful în care a fost înmulțit „suis”-ul, devine un preparat finit. El a fost denumit bacterofurajer.

Din punct de vedere economic, folosirea bacterofurajelor are o deosebită importanță: sporul de greutate crește vertiginos. E un lucru pe care l-am demonstrat practic. Un purcel hrănit cu bacterofurajere crește și se îngrășă de două ori mai repede decît unul hrănit în mod obișnuit.

Cum se întîmplă asta? Trebuie spus că am făcut experiențe și cu alte plante furajere decît cartoful și am constatat că preparatul sporește conținutul de albumină și în paiele, în buruienile de nutreț insilozat, în pleavă etc. Cantitatea de albumină din aceste plante furajere crește de la 1-2 pînă la 5-8 și chiar 9 la sută.

De remarcat că folosirea noului preparat nu cere investiții deosebite. Oricare zootehnician, crescător de vite, orice mîlgătoare, poate lua o sticlucă cu cartofi bacterofurajeri, poate să-i dilueze într-o găleată cu apă și să toarne conținutul în cazanele în care se prepară mîncarea pentru porci, vaci, păsări. Din 100 de grame de cartofi bacterofurajeri poate fi preparată o tonă de furaje... Preparatul își păstrează calitățile timp de patru-șase luni. În afară de asta, drept „drojdie” pentru noul stoc de furaje, pot fi folosite furajele tratate mai înainte cu acest preparat. În momentul de față, pe lângă Institutul nostru în ființă nu laborator în care noul preparat va fi produs în mară cantități.

Acest minunat preparat mai are și alte proprietăți extrem de importante. Microbul „suis” degajă un antibiotic care creează condiții de nesuportabil pentru toate microorganismele dăunătoare, din care cauză furajele tratate cu preparatul nostru rămîn proaspete timp de douăzeci, ba chiar și mai multe zile. În afară de conținutul de albumină, noul preparat mai sporește în furaje și conținutul de acid lactic, de vitamine și de stimulatori ai creșterii organismului. Vittele bolnave tratate de noi cu acest preparat, s-au însănătoșit repede, iar părul porcilor a devenit neted, elastic, în timp ce pielea și-a recăpătat culoarea roză de dinainte”.

A. Murzin

Orașul și locuința noastră de mâine

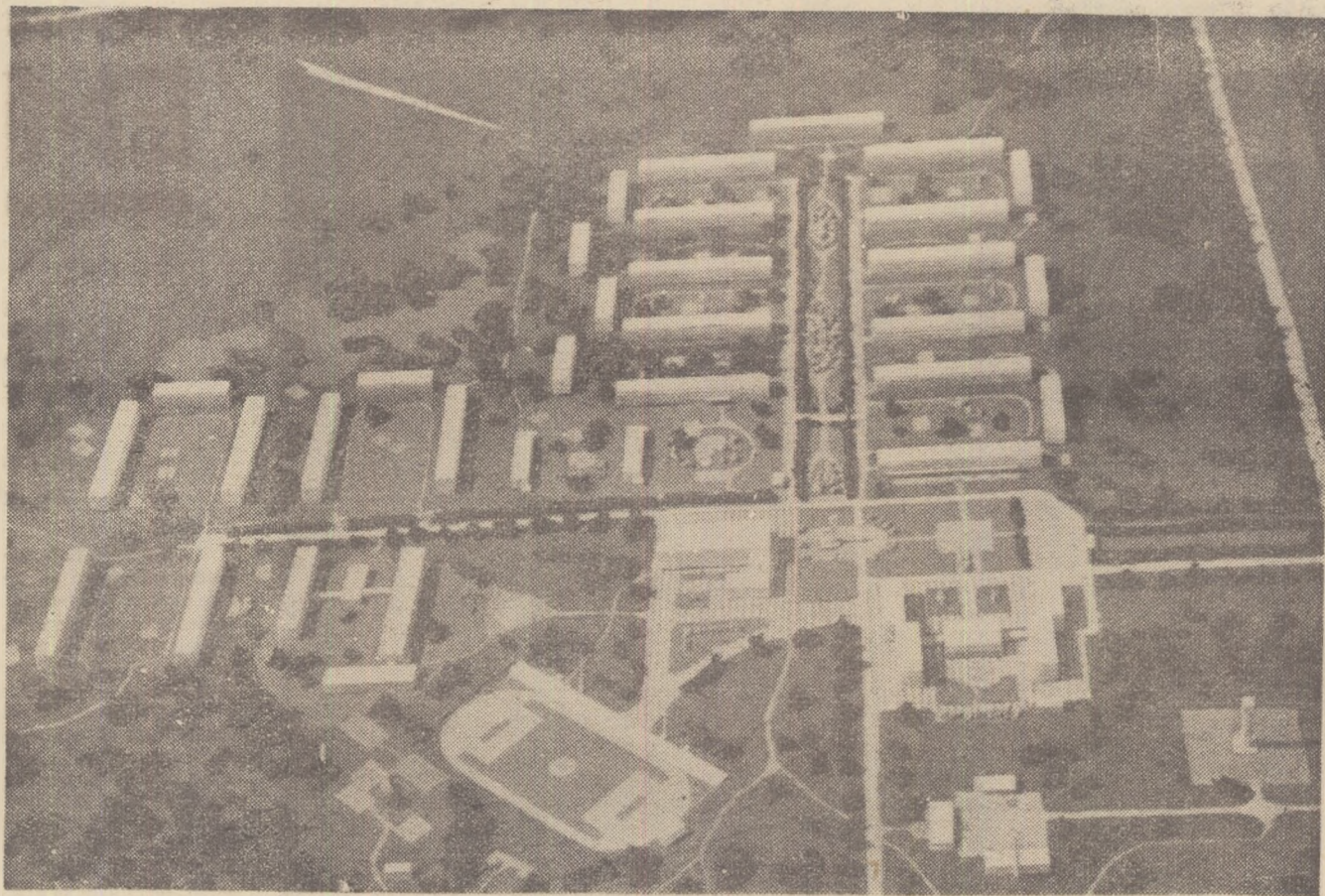
O PROBLEMA INTERESANTĂ

În U.R.S.S. sînt la ordine a zilei problemele care au legătură cu viitorul aspect al apartamentelor, precum și cu felul, forma, mărimea și amplasarea blocurilor de locuit. Nu de mult, o importantă publicație a organizat o discuție în jurul mesei rotunde în scopul de a se preciza ce este de așteptat în aceste chestiuni în anii ce vin. A fost invitat Boris Rubanenko, directorul Institutului de proiectări experimentale al Academiei de arhitectură și construcții. El a expus câteva dintre tendințele ce se vor materializa în etapa următoare a campaniei de construcții în Uniunea Sovietică. Din lămuririle date reiese că, prin metodele industriale în curs de extindere, se va lichida într-un viitor nu prea îndepărtat nevoia de locuințe, asigurîndu-se fiecărei familii un apartament separat. Cît privește numărul camerelor locuinței, după o perioadă în care acesta va fi echivalent cu numărul persoanelor alcătuind familia, se va ajunge ca în faza finală să existe în plus o încăpere comună servind pentru odihnă, activități recreative, primiri etc. Camera suplimentară este mai utilă decît mărimea celorlalte suprafețe personale.

O caracteristică a locuințelor de mâine va fi elasticitatea planului, cu posibilitatea schimbării împărțelii prin deplasarea zidurilor interioare subțiri și ușoare, după voie. Pereți mobili, articulați sau plianți în genul paravanelor vor permite ca spațiul închis la dispoziție să corespundă unor condiții create ulterior instalării familiei (căsătorii, nașteri, înaintarea în vîrstă a copiilor, lipsa îndelungată a unei persoane). Mutarea panourilor demontabile ale pereților despărțitori se va face de specialiști chemați în acest scop. Mai tirziu, însă, prin perfecționarea și simplificarea sistemelor de îmbinare, chiar locatarii vor putea efectua modificarea. Desființîndu-se rigiditatea apartamentelor cu camere fixe se revoluționează o modalitate constructivă ce durează de milenii. Firește că e nevoie și de un mobilier adecvat, compus din piese detașabile spre a fi adaptat noii forme și mărimi a încăperilor precum și destinației schimbate a acestora.

În general, ca mod de execuție a locuințelor, prefabricarea elementelor alcătuitoare constituie tehnica viitorului, șantierul devenind un loc de asamblare a unor piese din ce în ce mai mari, mai complicate, mai grele. Pînă la urmă numărul monterilor va depăși pe acela al constructorilor muncind după vechile metode tradiționale, meșteșugărești. Prin prefabricarea grea, clădirea de locuit se confecționează din panouri uzinate de 1-6 tone. Astfel, tavanele camerelor se fac dintr-o singură bucată; pereții întregi au finisaj definitiv pe ambele părți (tencuiei spre fațadă; zugrăveli sau tapete spre interior) avînd înglobate din fabrică uși, ferestre și conductele instalațiilor.

În afara inovărilor în structură și modul de execuție, noi idei afectează însăși tema blocurilor de locuit. Se știe că

Vedere din avion a unui nou oraș? Nul Macheta așezării de tip urban a sovhozului „Zaria Kommunisma”.

apartamentele tip garsonieră destinate perechilor fără copii sînt neeconomice prin suprafața ocupată de vestibul, bucătărie și camera de baie proprie, precum și din cauza costului ridicat al instalațiilor respective. Pentru astfel de familii mici, o soluție avantajoasă din toate punctele de vedere este aceea a blocurilor de locuit cu serviciu hotelier. Aci, camera-apartament nu mai are vestibul; bucătăria se înlocuiește cu o nișă; baia cu un duș. Locuința astfel redusă este completată cu o serie de încăperi de uz colectiv; restaurant-cantină, bucătărie de bloc, săli pentru reuniuni și distracții, bibliotecă, organizîndu-se de asemenea în comun servicii pentru curățenia odăilor, spălătul rufelor etc.

În cadrul blocurilor de locuit astfel organizate se soluționează rațional toate problemele gospodărești. Pe lângă aceasta, apare între colocatari o nouă formă de contact social, datorită facilităților culturale și distractive din sălile comune, împropiindu-se viața intelectuală stagnată a acolora ce trăiesc izolați, mai ales în micile orașe. Pentru femeile care prestează munci productive sau creație, locuințele cu serviciu de hotel au o importanță și mai mare decît pentru

bărbați. Într-adevăr, această formulă elimină grija și jugul gospodăritului individual, obișnuit: casa nu mai este pentru femeie un loc de muncă suplimentară ci unul de relaxare și agrement. De aceeași foloasă pot beneficia și alte categorii de locatari: celibatarii, oamenii în vîrstă, invalizii etc. Cît privește perechile tinere, cînd se nasc copiii ele se mută în alte blocuri, cu locuințe de două-trei camere.

Ca o consecință a celor de mai sus, se prevede ca în anii următori aproape un sfert din totalul apartamentelor să se construiască în imobile bazate pe sistemul serviciilor comune, ca în hoteluri.

Schimbările în materie de arhitectură merg paralel cu cele urbanistice. Astfel au apărut criteriile noi privitoare la forma și înălțimea blocurilor de locuit și la spațiile ce le separă. Treptat se merge spre construcții mai înalte și mai distanțate. Așezările devin mai puțin compacte: clădirile iau forma de mici turnuri încunjurate de verdețură. Sporirea numărului de etaje e indicată în special acolo unde se utilizează panouri prefabricate de dimensiuni mari, căci astfel

costul scade pe metru patrat al spațiului locativ. Alături de clădirile obișnuite cu patru-cinci etaje lumea va vedea tot mai multe de înălțime dublă. Distanța dintre clădiri e compensată de numărul mare de nivele așa că densitatea populației pe hectar nu se reduce.

În privința mărimii viitoare a orașelor, toți urbanistii sovietici sînt de acord contra gigantismului. Ei se opun la creșterea excesivă a principalelor orașe din U.R.S.S. Pentru cele noi, cifrele preferate variază de la 100-400.000 de locuitori. Amplasarea industriei în așezarea urbană va depinde de felul întreprinderilor. Fabricile zgomotoase, generînd fum și alte emanații dăunătoare urmează a fi izolate la distanță de kilometri de zonele locuite, cu care trebuie însă să fie legate prin mijloace de comunicație rapide. Industria ușoară, uzinele automatizate, atelierile inofensive din punct de vedere igienic se vor proiecta în imediata apropiere a cartierelor rezidențiale sau chiar în mijlocul lor. Se va crea astfel o împletire a producției cu oazarea prin intercalarea spațiilor verzi intermediare.

arh. J. Monda

Instantanee

Două fete se îmbrățișează

Priviți fotografia: două fete se îmbrățișează. Sînt prietene bune de doi ani și totuși s-au văzut la față abia acum. Cine sînt? Cum s-au împrietenit? În ce împrejurări s-au întîlnit?

Cea scundă și mai subțirică, cu un obraz ce păstrează încă trăsăturile copilăriei abia lăsate în urmă, e Maria Irimescu, croitor în piele la fabrica „Flacăra roșie” din București. Acum doi ani, numele acestei fetișcane plîpînde a devenit cunoscut în toată țara și, după cum vom vedea, chiar peste hotare. La concursul pentru titlul de cel mai bun croitor în piele din 1959, la care au participat lucrători din toate fabricile de încălțăminte din țară, Maria Irimescu a obținut premiul I. Curînd după aceea, Maria a primit o scrisoare. Îi scria Valentina Litvin, tot

croitor în piele la fabrica de încălțăminte nr. 4 din Kiev. O felicită pentru performanța obținută și o ruga să-i răspundă. Voia să știe mai multe despre dînsa și despre metodele ei de muncă, să se cunoască mai în-deaproape. Desigur că Maria i-a răspuns bucuroasă și, de atunci, scrisorile au sosit și au plecat regulat de la București ca și de la Kiev. Cele două fete s-au împrietenit fără să se vadă decît în fotografii.

Și iată că în toamnă a venit de la Kiev la București un „tren al prieteniei”. Printre turiști se afla și Valentina Litvin. Odată ajunsă în capitala Romîniei, prima dorință a Valentinei a fost să se întîlnească cu buma ei prietenă Maria. Și iată-le pe amîndouă la serbarea prieteniei organizată de A.R.L.U.S. la Casa

prieteniei romîno-sovietice din București, în cinstea turiștilor ucraineni. Orchestra cînta, în jurul mesei dansa, dar ele se retrăseseră într-un colț: aveau să-și spună atîtea!

A doua zi, după orele de schimb, Maria a invitat-o pe Valentina la dînsa acasă. Acolo au stat de vorbă pe îndelete despre cite toate, dar, cum amîndouă au aceeași meserie, discuția a ajuns pînă la urmă, firesc, la croitul în piele, la metodele de muncă pe care le aplică fiecare. Nici n-au observat cum a zburat timpul. Valentina trebuia să plece. La despărțire, amîndouă aveau în colțul ochilor cite-o boabă de rouă...

— Deci, rămîne hotărît, Maria, ne vedem neapărat la Kiev.

— Desigur, Valentina.

S. Podină

○ anchetă a lui
Max Leon, trimisul special
al ziarului „l'Humanité”
la Moscova

ÎN LEGĂTURĂ CU EXPERIENȚA PETRUCCI, CERCETĂTORII

CE AR PUTEA ADUC

EMBRIONULUI

Ce cred sovieticii despre „copilul-eprubetă”
Cu această întrebare pe buze ne-am îndreptat spre Institutul de biologie al Academiei de Științe nevoitor, savanții de acolo au încercat să ne ajute terii omului. După care, la lentila unui microscop Era vorba de un embrion de pui de găină aflat la 4 o deosebire atât de mică între o formă de viață și că avem în fața noastră, mărit de obiectivul mic

Încelestată de marginea unui corp negru în formă de morcov, am zărit forma incipientă a unei inimi, un acoperământ aproape circular care se contractează și se destinde rind pe rind și, în sfârșit, bate... ca o inimă. De jur-împrejurul embrionului se află o pulbere de particule fine care înnoată într-un lichid; contractându-se, inima creează niște mișcări de flux și reflux al particulelor de-a lungul unor linii de abia schițate, ca acelea ale unor ape estom-pate de ceață, ce prefigurează viitorul sistem circulator.

Un spectacol similar dar mult mai dramatic au vrut să observe timp de o lună și cercetătorii din Bologna, care au pus față în față un ovul și niște spermatozoizi spre a dobîndi un embrion uman a cărui existență efemeră a avut mai mult răsunet în lume decît aceea a unor oameni foarte venerabili. Colaboratorii Institutului de biologie ale cărui laboratoare se află aproape de stația de metro Sokol, în partea de nord-est a Moscovei, sînt gata să acorde o mare importanță experienței făcute de embriologii italieni dar, pentru a ne exprima într-un limbaj pe înțelesul oricui, ar dori să „vadă cu ochii lor”. Într-adevăr, putem foarte bine înțelege că pentru niște savanți este foarte greu să comenteze fapte de știință plecînd de la simpla relatare făcută în ziare. Pe de altă parte, este notorie prudența și modestia oamenilor de știință în general și aceea a cercetătorilor sovietici, în special.

Cu aceeași prudență au abordat embriologii sovietici și problema „copilului-eprubetă”.

Pentru a judeca în cunoștință de cauză ar fi nevoie de vreo 30 de „frățiori”

cu experiența doctorului Petrucci lipsesc o seamă de amănunte foarte importante. Se știe, de pildă, că embrionul ar fi fost menținut în viață timp de 29 de zile. Dar nu se știe în ce stadiu exact al dezvoltării lui se afla atunci în raport cu dezvoltarea normală a unui embrion de aceeași vîrstă. Se prea poate ca la capătul acestui răstimp „copilul-eprubetă” să se fi aflat în stadiul corespunzător a numai cîteva zile de viață intrauterină — șapte-opt sau poate cincisprezece zile.

Și o a doua observație importantă: ar trebui să se știe dacă metodele folosite de cercetători sînt destul de bine puse la punct pentru a le îngădui să repete experiența de un mare număr de ori, căci trebuie înlăturată orice posibilitate ca succesul dobîndit să fie un rezultat al hazardului, al reușirii unor condiții ce scapă de sub control. Pentru ca experiența să fie într-adevăr concludentă ea trebuie repetată de cîteva sute de ori și de cel puțin cîteva zeci de ori pînă la stadiul ei final.

În 1934, experiențele doctoriței Krasovskaia

În acest caz rezultatele dobîndite la Bologna ar avea o mare importanță teoretică și practică pentru medici. Și iată de ce. Fecundarea artificială „in vitro” a fost încercată de multă vreme. Încă la începutul veacului nostru s-au făcut astfel de experiențe asupra unor animale inferioare: amfibii, păsări etc. Evident, era relativ ușor de fecundat artificial ouă de animale a căror fecundare se petrece în mod normal în afara organismului femeii. Mai tîrziu, s-a realizat o fecundare plecînd de la celule reproducătoare de animale la care gestația se face înăuntrul organismului. În 1929 s-a filmat chiar fecundarea unor ovule de iepuroaice, maimuțe și alți cobai.

Pentru prima oară, în 1934, o cercetătoare sovietică, doctorița Krasovskaia, a izbutit să fecundeze ovulul de iepuroaică „in vitro” și să observe dezvoltarea embrionilor timp de cîteva zile, într-un rînd chiar timp de 13 zile. În acest ultim caz, embrionul nu ajunsese totuși în stadiul în care se află în mod normal un embrion în ziua a treisprezecea, ci într-un stadiu inferior.

De cea mai mare importanță: copilul să fie îngrijit de la începutul sarcinii

de un succes de uriașă însemnătate, deoarece în momentul de față se știu încă foarte puține lucruri despre primul stadiu de dezvoltare a embrionului uman.

Singurele mijloace de cunoaștere a fazelor acestei dezvoltări se rezumă la studierea embrionilor obținuți în urma anumitor operații la care sînt supuse mamele atunci cînd starea sănătății lor o cere. Savanții dispun de un număr foarte mic de asemenea embrioni extrași în diferite stadii și conservați în laborator. Atît de mic încît în literatura științifică ei figurează sub denumiri foarte precise. Cei mai „tineri” se numesc Hertig and Rock, după numele fiziologilor care i-au extras din trompele unor femei operate.

Embriologii și-au putut face astfel numai o idee foarte sumară despre primul stadiu al sarcinii. Din pricină că toate „ouăle” de experiență erau extrase moarte, a fost cu neputință să se descopere procesul lor de creștere.

Dacă experiențele din Bologna ar putea fi repetate, atunci s-ar crea posibilitatea de a se întreprinde o serie de cercetări spre a se cunoaște ade-

Veșnica bucurie a maternității...

SOVIETICI NE-AU ARĂTAT:

ESTUDIUL OMENESC

...correspondentul ziarului „Paese Sera“ și cu mine, medicale a U.R.S.S. Timp de două ore, zîmbind bine să pătrundem câteva secrete din marea taină a nașterii, am observat viața emoționantă a unui embrion. După 8 de ore după fecundare. Dar în ochii unui profan este alta încît la fel de bine ar fi putut să ni se spună dintr-un microscopului, un exemplar de „copil-eprubetă“.

...asupra dezvoltării embrionare și apoi pentru a se vedea ce influență au asupra diversității agenți asupra acestui proces.

...cercetări ar putea avea o importanță capitală pentru medicină, deoarece îngădui să se precizeze cauzele numeroaselor accidente avortive și să ușureze îngrijirea mamei și a „copilului“ chiar de la începutul sarcinii.

O știință care trece la ofensivă

...Deși în momentul de față în laboratoarele sovietice nu se fac experiențe asemănătoare cu aceea a doctorului Petrucci, totuși în domeniul embriologiei frontul experiențelor crește neîncetat. În ultimii ani, îndeosebi, se fac multe lucrări de ordin științific. Cercetările sînt făcute simultan la Institutul de biologie al Academiei de Științe medicale, la catedra de embriologie a Universității din Moscova, la Institutul de morfologie animală a Academiei de Științe, la Institutul de medicină din Moscova și de asemenea în laboratorul de embriologie al Institutului de medicină experimentală din Leningrad și la Lvov, unde se desfășoară special cercetări asupra embriologiei umane.

...În viitorul apropiat, aceste cercetări — la care participă și institutele de medicină din toate republicile ca și institutele de ontologie — vor lua o amploare sporită. Și asta tocmai în momentul cînd această știință, care s-a dezvoltat multă vreme la un rol de investigație, un rol descriptiv, se transformă în știință experimentală capabilă să pornească lupta împotriva deformărilor împotriva influențelor exterioare care amenință embrionii chiar de la începutul lor stadiu de dezvoltare.

...Un exemplu care arată locul tot mai important pe care-l ocupă această știință îl aduce lupta savanților împotriva morții premature a copiilor — morți datorate incompatibilității dintre singele tatălui și al mamei.

...Într-adevăr, imunologii au permis mai întîi să se descopere și să se studieze în parte aceste fenomene (unii noi născuți mureau cu câteva zile înainte sau după naștere din pricina unei „gălbînări acute“, cauzele rămînd necunoscute), iar apoi să se intervină foarte adesea în mod eficient.

Misterele sarcinii

...În clipa de față, echipa doctorului Viazov studiază modul în care se dezvoltă proteinele specifice unui organism sau altul, felul în care factorii imunității influențează însuși procesul de dezvoltare a unui organism. Ceea ce înseamnă că folosirea de către cercetător a proprietăților de imunizare i-ar putea îngădui să modifice în parte un organism. Experiențe concludente în acest sens au fost realizate pe embrioni de pui.

...Toate acestea duc, desigur, la studierea dezvoltării embrionului uman îndeosebi, la căutarea unui mecanism care să explice posibilitatea pe care o are mama de a hrăni și proteja copilul pînă la naștere. E un fenomen nou, profanilor ni se pare cît se poate de firesc, dar el nu este încă cunoscut de savanți.

...Într-adevăr, oamenii se deosebesc unii de alții; nu există doi oameni să aibă exact aceleași antigene (ceea ce explică dificultatea grefelor de țesut, cu excepția celor practice între gemenii născuți din același ovul). Lista o corespondență nici între mamă și copil (grefele făcute copilului de la mama sa rezistă), cu excepția... și iată și misterul: cu excepția unei sarcinii, cînd această incompatibilitate între două ființe nu există, există o mare parte a timpului. Există deci mecanisme, ce trebuie descoperite, care mențin armonia dintre mamă și făt, atîta vreme cît aceasta are de îngrijit singele mamei.

...Se întîmplă uneori ca acest mecanism să se deregleze, ceea ce explică accidente avortive sau să se dovedească neputincios față de unele antantone datorate, de pildă, factorului resus, despre care am vorbit mai sus: tatăl și mama țin de două grupe diferite, prima pozitivă și a doua negativă, se întîmplă ca factorul resus al fătului să fie similar cu al tatălui, pus celui al mamei. Aceasta tinde să se imunizeze împotriva antigenelor și producînd anticorpi ce pot ucide copilul care, dimpotrivă, nu pronunțat un neajuns mamei.

...Cînd vom ajunge să cunoaștem în amănunt acest mecanism medicii vor putea să intervină pentru a proteja fătul, introducînd, de pildă, în mod artificial antigene în lichidul amniotic ce înconjoară fătul, care să ajute corespunzător să se apere împotriva anticorpilor creați de mamă.

...Nu încapă îndoială că cercetările întreprinse în aceste direcții vor fi utile în mare măsură de reușita doctorului Petrucci, dacă există o oarecare șansă.

...Doctorul Viazov și directorul Institutului de biologie, profesorul Ivan Petrov, ca și alți cercetători care au participat la interviu ar dori să capete mai multe informații în legătură cu unele aspecte esențiale ale experienței, cu stadiul real de dezvoltare al embrionului, cu modul în care acesta a fost hrănit după epuizarea lichidului amniotic etc.

...La sfîrșitul vizitei, am constatat că am discutat prea puțin despre „copil-eprubetă“ și despre presupunerile care i-au scos din sărite pe unii savanți. Ziarele care duc lipsă de material senzational. Singura aluzie, îndeosebi hohote sănătoase de ris, a fost o confirmare a faptului că „modul de viață“ de a crea urmași nu este de fel amenințat. În ce-i privește pe cercetătorii sovietici, aceștia găsesc că-i mult mai senzational și pasionant să se discute de adevăratele probleme, care nu întotdeauna sînt accesibile marelui public.

In a doua jumătate a lunii mai
îți vom afla secretele?

O planetă cu multe necunoscute: VENUS

În cele trei luni care ne despart de momentul cînd stația interplanetară automată sovietică va ajunge în apropiere de Venus, planeta cea mai apropiată de Pămînt va constitui un subiect de discuții pasionate și de ipoteze îndrăznețe în cercurile științifice de pretutindeni.

Desigur că în cadrul oricăror discuții pe această temă prioritatea va reveni în mod firesc meritelor excepționale ale savanților și tehnicienilor sovietici. Căci într-un singur an, — cît a trecut de la lansarea primilor sateliți grei ai pămîntului — ei au izbutit să trimită în spațiul sideral o rachetă cosmică vestitoare a inaugurării zborurilor spre planetele sistemului solar.

Nu se poate spune că știrea acestei uluitoare performanțe nu era de așteptat, după succesele repetate, obținute cu superrachetele care permitau trimiterea în Cosmos a unor sputnici din ce în ce mai grei. O serie de cunoscuți oameni de știință din U.R.S.S. au și arătat, cu multe luni în urmă, că surprize de felul lansării satelitului de cca. 6.500 kg. și a expediției în spațiul interplanetar a unei rachete îndreptate spre Marte sau Venus devin posibile într-un viitor apropiat, în condițiile rapidelor progrese realizate în cucerirea pașnică a Cosmosului.

În ianuarie 1960, aflîndu-se la Nisa, unde se desfășurau lucrările coloquiului internațional de astronautică, unul din membrii delegației sovietice, profesorul Blagonravov, a declarat ziaristului francez Pierre Juin, că un zbor în direcția planetei Venus va putea fi încercat în 1961 cu cele mai multe șanse de succes.

Și totuși, în ciuda faptului că în ultimii ani opinia publică mondială s-a obișnuit să afle — aproape fără a se mai mira — că oamenii sovietici avansează mereu în crearea mijloacelor practice de cucerire a Cosmosului, ultima lor realizare a uluiri din nou lumea întreagă! Noul pas înainte măsoară milioane de kilometri și face posibilă pătrunderea cercetărilor științifice în preajma uneia din cele mai misterioase planete ale sistemului nostru solar.

Ce se știe pînă acum despre tainica Venus? În buletinul ei de identitate savanții au înscris, ca dată certă, mărimea, care o situează, în rînd cu Pămîntul — de aproape aceleași „dimensiuni“ — în familia planetelor „interioare“ ale sistemului solar. Alte rude apropiate, cu care se aseamănă prin proporțiile lor „mici“, sînt Marte și Mercur. (Cealaltă grupă, a planetelor solare „exterioare“, cuprinde pe uriașii Jupiter, Saturn, Uran, Neptun și Pluton, dintre care, cea dintîi, de pildă, depășește de 318 ori masa Pămîntului nostru „pitic“).

Venus ne este apropiată, însă, nu numai prin mărime, ci și prin... apropiere. Uneori, cînd trece între Soare și Pămînt, aflîndu-se cum spun astronomii, în conjuncție inferioară cu Soarele, distanța care ne desparte se micșorează pînă la 39 milioane de km. Anul acesta, pe la mijlocul lunii aprilie, ea ne va oferi prilejul de a o privi de la o distanță de aproximativ 42 milioane km., ceea ce reprezintă o favoare făcută astronomilor care pîndesc de mult o asemenea ocazie. Tocmai în această perioadă se va îndrepta spre Venus stația interplanetară sovietică, ale cărei aparate vor putea transmite multe din observațiile pe care omul n-a fost în stare să le facă de pe Pămînt.

Cu toate că, în anumite poziții, depășește de vreo 13 ori strălucirea celei mai luminoase stele — Sirius — sora noastră Venus refuză să-și arate fața, purtînd în permanență un văl de nori care numai pe alocuri se subțiază, nu însă în suficientă măsură pentru a îngădui să se descopere suprafața planetei. După părerea astronomului american F. E. Røvs, care a fotografiat planeta Venus în 1927 cu ajutorul razelor ultraviolete și al unor telescoape de mari dimensiuni, petele luminoase care punctează din loc în loc vălul întunecos ce înconjoară planeta ar fi nori asemănători cu norii noștri Cirrus.

Există zi și noapte pe Venus? — se întreabă astronomii. Un răspuns precis n-a putut încă fi dat. Venus și Pluton sînt singurele planete ale sistemului nostru solar a căror durată de rotație nu este precis cunoscută. Astronomul rus A. A. Belopolski, care a făcut între 1903—1911 numeroase observații spectroscopice, a emis ipoteza că durata de rotație a planetei Venus în jurul axei sale ar fi de 34,5 ore, față de 24 ore cît este durata mișcării de rotație a Pămîntului. Astronomul american Pickering presupune că perioada de rotație a lui Venus ar fi de 68 de ore, în timp ce colegul său Stephenson o consideră egală cu 8 zile pămînteste.

Tînărul astronom francez Audouin Dollfus și alți cercetători au ajuns la concluzia că pe Venus ziua și anul au... aceeași durată, și anume: 225 zile terestre. Într-un asemenea caz, condițiile fizice existente pe Venus s-ar deosebi

foarte mult de cele de pe Pămînt: o emisferă a planetei ar fi cufundată veșnic în beznă, iar cealaltă — permanent luminată și încălzită de Soare, ceea ce ar atrage o uriașă diferență de temperatură între emisfera zilei veșnice și aceea a nopții fără de sfîrșit.

Ne aflăm, deci, în plin mister și nu putem afirma încă nimic precis despre zilele și nopțile frumoasei Venus.

Dar la întrebarea: ce temperatură domnește la suprafața planetei, putem da un răspuns exact? Măsurătorile radiometrice întreprinse de astronomul american J. Sington au indicat la înălțimea stratului de nori care învăluie planeta — 30° Celsius. Dar la suprafața planetei? Oamenii de știință sovietici A. D. Kuzmin și A. B. Salomonovici au întreprins interesante cercetări cu ajutorul puternicului radiotelescop de la Institutul de fizică al Academiei de Științe a U.R.S.S., ajungînd la rezultate surprinzătoare. Observațiile lor au indicat o temperatură de +170°, stabilindu-se, de asemenea, că în regiunile planetei Venus unde Soarele se află la zenit temperatura se poate ridica pînă la +300°. În condițiile unor temperaturi atât de ridicate, ipotetica existență a oceanelor de pe Venus n-ar putea fi explicată decît printr-o uriașă presiune a atmosferei planetei, căci altfel apa s-ar evapora.

Interesante observații au fost efectuate de cunoscutul savant sovietic, acad. N. Barabașov, la Observatorul astronomic din Harkov, în legătură cu presupusa existență a oceanelor de pe Venus. Prin prelucrarea fotometrică a fotografiilor obținute, acad. Barabașov a stabilit că Venus poate reflecta lumina datorită unor proprietăți de oglindire caracteristice suprafeței oceanelor, după cum se poate întîmpla și ca o parte din efectul de oglindire să fie determinată de prezența cristalelor de gheață în norii planetei, asemănători cu norii noștri Altocumulus. O a treia ipoteză presupune acționarea ambelor cauze laolaltă. Ipoteza existenței unui imens ocean pe Venus, emisă pentru prima oară în 1949, de către savantul sovietic Barabașov, a fost admisă în 1955 și de către astronomii americani Mensel și Whipple.

Cu exact 200 de ani în urmă, în 1761, ilustrul savant rus M. V. Lomonosov a descoperit pe Venus existența unei atmosfere foarte dense. De atunci, investigațiile unui mare număr de oameni de știință au dus la presupunerea că în atmosfera planetei Venus (sub stratul de nori care o înconjoară) trebuie să existe atît oxigen (într-o cantitate de o mie de ori mai mică decît în atmosfera Pămîntului), cît și vapori de apă. În schimb, în atmosfera venusiană — susține savantul sovietic N. A. Koziriov — se produc descărcări electrice, de tipul furtunilor, de aproximativ 1.000 de ori mai puternice decît pe Pămînt.

Întrebarea nr. 1 rămîne desigur aceea legată de dezlegarea misterului suprem: există oare viață pe Venus?

După părerea acad. Barabașov, prezența în atmosfera venusiană a unei mari cantități de bioxid de carbon și a unei prea mici cantități de oxigen, ca și temperatura foarte ridicată fac verosimilă ipoteza că Venus se află astăzi în starea în care se găsea Pămîntul cu milioane de ani în urmă, în perioada geologică carboniferă. S-ar putea ca viața pe Venus să se afle abia la primele începuturi. Dar tot atît de bine s-ar putea — conchide savantul sovietic — ca ea să și existe în forme ce totul necunoscute nouă.

Instalațiile puternice de radar ne-au adus pînă acum de pe Venus doar eoul undelor de radio cu care oamenii de știință i-au sondat existența învăluită în taină. Dar în curînd multo din enigmaticele care înconjoară planeta noastră soră, nu vor mai prezenta nici un mister pentru aparatele instalate pe bordul laboratorului de cercetări care se va apropia de Venus în cea de a doua jumătate a lunii mai. Cu rezultatele obținute astfel, știința sovietică va inseria o nouă pagină glorioasă în cartea cea mare a descoperirii tainelor naturii.

M. Mihail

Nikolai se inapoi la Kopanka pe la ceasurile patru după amiază, ora la care în gara Bender fusese arestat Osmanov. Imbucă ceva la repezeală și hotărî să se întindă pe pat să se odihnească puțin, dar ușa se deschise pe neașteptate și în casă intră Mișa Kasparjak, secretarul organizației de Comsomol a sovhozului. Îi salută pe toți ai casei, își cere iertare pentru vizita aceea pe nepută masă și îl poartă pe Nikolai pînă afară, „la secret”.

— Salut armata demobilizată! Incepu el zimbînd. Da' acum, ascultă: prima însărcinare „pașnică” pe linie de Comsomol. Noaptea asta ne-au picat din cer niște oaspeți nepoftiți. Avem sarcina să-i prindem pe spioni și să le arătăm calea de urmat în viață... Noi doi o să patrulăm împreună. Deocamdată tragem, însă, o fugă pînă la mînistirea de la Kițkani, unde ne așteaptă băieții.

— Există vreo urmă? întrebă Iavorski.

— Noaptea asta a fost legitimat la Talmazi un individ suspect. Cică i de la fabrica „Iava”. Îl cheamă Feodorov.

— Nu cumva Mihail?! strigă Iavorski, intrigat.

— Asta n-aș mai putea să-ți spun. Da' ce, îl cunoști?

— Apoi n-am venit azi cu el, într-o mașină, pînă la Bender?... A plecat spre Tiraspol.

— La sovietul sătesc, fuga marș! strigă Kasparjak și amîndoi comsomoliștii porniră în fugă spre soviet.

Acolo, Nikolai povesti cu sufletul la gură ofițerului însărcinat cu comanda operației în raion despre întîlnirea lui din dimineața aceea. Pe măsură ce vorbea, își amintea de o seamă de amănunte pe care le trecuse cu vederea, socotindu-le lipsite de însemnătate. Astfel, se întreba: de ce-i ceruse oare tovarășul său de călătorie să părăsească șoseaua și s-o ia de-a dreptul peste cîmp? Și răs-

O POVESTE ADEVĂRATĂ Din relatările colonelului I. V. Ulanov

3

ÎN CAPITOLELE PRECEDENTE s-a văzut cum, continuînd o practică pe care au început-o odată cu instaurarea Puterii Sovietice, oficinele imperialiste de spionaj au parașutat deasupra teritoriului sovietic un număr de spioni. Doi dintre ei au fost capturați curînd de către organele Securității de stat, sprijinite activ de populație. Din mărturisirile lui Osmanov, unul dintre spioni, s-au putut cunoaște împrejurările în care a fost instruit și parașutat de stăpînii lui.

seră produse alimentare provenite din depozitul Armatei Sovietice. Comandamentul sovietic și poliția germană a restaseră cițiva speculanți. La interogatoriu, aceștia arătară semnalmintele individului de la care cumpăraseră o sută de pachete de zahăr și optzeci de borcane de lapte conservat, precum și locul unde se încheiasse tirgul: bănuielele căzură numaidecît pe Osmanov...

Știînd ce avea să urmeze, Osmanov șterse puțin. Și în ziua de 3 mai, trădătorul de patrie Osmanov se afla în zona de ocupație americană. Poliștii vest-germani, cărora Osmanov le ceruse „azil”, îl predară numaidecît americanilor.

Interogatoriul ținu cîteva ore, anchetatorii se schimbă unul pe altul. Nu se sinchiseau de fel de fapt că individul din fața lor era un hoț de rînd. Alțeva îi interesa. Îi cerură numaidecît infor-

prietenos. Își spuse chiar numele: Hans John, Venise însoțit de un individ necunoscut, cu numele de Woldaw. Îl întrebară, pe îndelete, despre viața lui, despre orașele pe care le vizitase, dacă cunoștea bine Moscova... Îl puseră apoi să schițeze, din memorie, planul cîtorva străzi din orașele Moscova și Gorki.

După o oră, Woldaw îi făcu propunerea directă de a lucra pentru spionajul american.

La început, Osmanov încercă să botă în retragere, invocînd lipsa de aptitudini pentru o asemenea treabă, dar cei doi îl incredintară că era tocmai omul de care aveau nevoie. Așa încît în ziua de 9 mai Osmanov semnă angajamentul de a lucra pentru S.U.A., după care fu trimis în orașul Immenstadt, pentru instruire.

Instrucția dură vreo două luni și jumătate, în care timp Osmanov învăță să

Osmanov intenționa să ducă la bun sfîrșit misiunea primită, conformindu-se întocmai instrucțiunilor primite de la americani. După parașutare, luînd contact cu pămîntul își îngropă în grabă parașuta, ascunse lopata de genist, care făcea parte din echipamentul lui și porni, orientîndu-se după busolă spre nord. Voia să ajungă la timp în gara Bender, unde la orele 3 și 50 de minute seosea personalul de Odesa care trebuia să-l ducă pînă la Razdelnaia. Acolo urma să-și procure un bilet pînă la Harkov...

Dar avu ghinion. Rătăci drumul și ajunsese în gară cu intîrziere. Trenul plecase. Hotărî dar să aștepte trenul următor. Și ca să nu fie cumva depistat, petrecu noaptea în groapa de gunoi din spatele cantinei gării, unde își lepădă unul din pistoale, apoi, spre dimineață, porni spre piața orașului și rătăci, amestecat în mulțime, cîteva ceasuri în șir. La ora cînd bănuia că trebuie să vină trenul, se inapoi la gară.

...Acum, stînd la arest, Osmanov își blestema clipa cînd îi trecuse prin mințile să săvîrșească furtul de alimente, fapt care-l împinsese în brațele spionajului american, clipa cînd primise să devină spion și să ia, pentru această treabă murdară, numele fratelui său.

Un trecut murdar

Feodor Saranțev era un om ursuz, rău cu cei din jur. Se socotea persecutat de un destin implacabil și de toți oamenii cu care avea de-a face. Întîlnise mulți oameni în viață, dar nu se împrietenise cu nici unul. Oricine încerca să se apropie de Saranțev se izbea de inchiștarea și grosolanția lui. Așa s-a întîmplat și în școala, așa s-a întîmplat și în unitatea în care și-a făcut serviciul militar.

În decembrie 1943, lotul de prizonieri în care se afla și Saranțev a fost trimis în Germania. Curînd, Saranțev a ajuns în orașul Münsingen. Mai usuz ca înainte, observa viața lagărului de acolo. Avea două căi de ales: fie să treacă de partea celor care nici în lagăr nu conțineau lupta împotriva fasciștilor, fie de partea unui mic grup de ticăloși care dădeau tircoale paznicilor...

Saranțev prinse a asculta cu luare aminte propaganda antisovietică pe care o împărțeau cu mîrinimie, în dieapta și în stînga, hitleriştilor și, curînd, se „edifică”: de toate ghinioanele lui în viață era vinovată numai și numai Puterea Sovietică... Așa stînd lucrurile, ntr-o zi făcu semn cu ochiul unui hitlerist din „SS”, arătînd spre doi prizonieri sovietici care vorbeau mai la o parte. Peste o oră aceștia fură ridicați, iar Saranțev chemat la comandantul lagărului, unde mîncă pe săturate, primind pe deasupra și calde mulțumiri... De atunci cei doi prizonieri sovietici care au luptat pentru menținerea moralului celorlalți, sădînd în oameni încrederea în victoria finală, n-au mai fost văzuți în lagăr.

După puțin timp, hitleriştilor l-au propus lui Saranțev să intre „voluntar” în rîndul vlasoviștilor. Saranțev a primit și asta cu dragă inimă și a început să lupte, alături de ceilalți trădători, împotriva trupelor sovietice eliberatoare.

Dar războiul e război, și oricînd te poți pomeni cu pielea ciuruită. Apoi, în afară de asta, Saranțev înțelegese că zilele Germaniei hitleriste erau numărate și iată-l pe trădător, împreună cu un grup de vlasoviști, strecurîndu-se într-un lagăr în care erau închisi cetățeni sovietici, aduși cu forța din patria lor. În mai 1945, Saranțev trecu la americani și le declară că refuză să se întoarcă în Uniunea Sovietică.

VI. Bagrin

(va urma)

UMBRE ÎN NOAPTE

punsul îi veni numaidecît: ca să-l ocolească pe milițian...

Apoi își mai aminti de ceva: în timp ce achitase bufetierei consumația, Mihail scosese din buzunar o bancnotă de cincizeci de ruble udă...

— Da' ce-au pățit banii ăștia de așa de uzi? se mirase bufetiera.

— Nu sînt uzi, sînt vlăguți... glumi-se tovarășul său de călătorie. În-te uită ce zăpușeală e afară! Numai dumnea-ta ai dreptul să nădușești?

Și Iavorski își aminti că noaptea trecută plouase cu găleata și că dimineața căzuse ceață...

Apoi se strădui să facă, cît mai deslușit, portretul lui Feodorov: un bărbat de talie mijlocie, oacheș, cu un nas puțin coroiat. Umbla cam adus din spate, cu ochii în pămînt. Dădu o seamă de lămuriri și asupra felului lui de a vorbi, asupra pronunției, îi descriese imbrăcămintea.

Erau informații de preț care, în scurt timp, ajunseră la toate echipele de investigație. Ceasurile, însă, treceau și nici o veste imbucurătoare de nicăieri.

Nimeni nu se îndoaia că era vorba de un spion. Dar cum să-l găsească? Urmele începeau din locul parașutării, treceau prin satele Talmazi, Kopanka, prin Bender, și se pierdeau undeva la Tiraspol. Aici firul se rupea...

Între timp interogatoriul lui Tișcenko continua. Omul se împotriva disperat, dînd mult de furcă organelor securității din diferite localități care, prin dovezi zdrobitoare, trebuiau să-i spulbere povestea ticluită cu atîta dibăcie. Fotografiele sale fuseseră trimise în multe orașe și sate din Donbass...

Cuiburi de păianjen

Într-un birou al Comitetului securității de stat există o hartă pe care sînt trecute multe puncte: centrele de spionaj aflate sub controlul departamentului condus de Allan Dulles... Acestea împinzesc o bună parte din harta Germaniei occidentale, dar cele mai multe se află la München și în împrejurimile sale.

În timpul desfășurării operației „Nistru”, harta se mai „îmbogăți” și cu alte însemnări...

Înainte de a deveni spion, Abdull Osmanov fusese un nememic dezertor din Armata Sovietică, un individ fără scrupule. Își făcea armata în Turingia. Într-o zi, în preajma lui 1 Mai, într-o piață din orașul în care se afla se ivi-

mații despre unitățile în care își făcuse serviciul sau pe care Osmanov le cunoștea din auzite, despre efectivele lor, despre armament... Și în cele din urmă îl întrebară, bineînțeles, și despre motivele care-l îndemnaseră să dezerteze.

Apoi ofițerul-anchetator îl întreba ce slujbă ar dori să capete pe lingă armata americană. Osmanov arătă că ar prefera să fie angajat ca bucătar ori brutar... Ofițerul izbucni în ris și-i spuse pe rusește:

— Văd că ai o mare slăbiciune pentru alimentele care nu-ți aparțin. Nu, nu, flăcăule, îți găsim noi altă indestinare, mai pe măsură. Deocamdată odihnește-te, și între timp noi o să ne mai gîndim.

După care îl incuiară într-o încăpere cu un singur pat, iar peste vreo două ore fu imbarcat într-o camionetă închisă ce plecă într-o direcție necunoscută.

La un moment dat, camioneta opri în fața unui zid înalt de piatră, care înconjura un parc bătrîn. La vreo cinci kilometri de acolo se ghiceau clădirile unui mare oraș. Era Frankfurt pe Main, după cum avea să afle, mai tîrziu, Osmanov. În fundul parcului se afla o clădire nu prea mare, cu două etaje. În afară de Osmanov și de cîteva bărbați tăcuți, în uniforme americane, nu mai erau alți locatari.

A doua zi îi veniră în ospete doi americani. Unul din ei știa bine rusește. Aduseseră cu ei un aparat ciudat, cu o sumentenie de cadran și indicatoare.

— Acum o să vedem dacă ne spui adevărul sau dacă ne minți, î se adresă cel care știa rusește. De asta am adus aparatul...

Îl instalară apoi pe un scaun, cu spatele lipit de masă, iar pe brațe și pe piept îi fixară niște pernețe de cauciuc, umflate cu aer. Aparatul fu pus la priză și, curînd, Osmanov auzi un huruit ciudat. Unul dintre americani, cel care știa rusește, începu să-i pună, în mare grabă, tot felul de întrebări, care mai de care mai deochiate. Celălalt, un vlăjgan cu ochelari, urmărea indicatoarele aparatului.

— Ai săvîrșit cîndva un viol?... De cînd faci parte din spionajul sovietic?... Cum de ai reușit să comiți asasinatul?...

Uluit, Osmanov răspundea tăgăduind la toate aceste întrebări. Curînd, cei doi plecară.

În ziua de 7 mai intră în odaia lui numai americanul care-l chestionase. Se arătă din cale afară de binevoitor și de

se orienteze după compas, studie topografia, apoi harta regiunii în care urma să fie parașutat. În cele din urmă trecu la exercițiile practice, la salturile cu parașuta.

În tot acest timp se întîlnea numai cu Woldaw și John, care-l instruiau. Fiecare lecție era însoțită, bineînțeles, de o porție serioasă de propagandă antisovietică și se sfîrșea cu asigurarea că după terminarea misiunii îl aștepta o viață trandafirie, fără griji...

Mai mult, îi demonstrară și practic o această „viață trandafirie”. Cunoșcînd lăcomia lui Osmanov, stăpînii lui îl îndopau cu de toate, îl îmbătau, iar seara îl duceau la barurile de noapte și oasele de toleranță din Frankfurt și München.

Cînd scotiră că spionul era gata instruit, îl duseră la München, iar în ziua de 12 august, împreună cu Woldaw, Osmanov se imbarcă pe un avion cu destinația Atena, unde făcu un popas de două zile. După care se știe ce a urmat: în noaptea de 15 august avionul lor fu interceptat de grănicerii bulgari, romîni și sovietici...

EPOPEEA DE LA BREST

(Urmare din pag. 4-a)

torului său, Samvel Matevosian, misiunea să conducă primul contraatac. În timpul luptelor, Matevosian a fost de trei ori rănit. Prima oară, un glonte i-a ars pielea de pe frunte. A doua oară, în timpul unei lupte corp la corp, un ofițer hitlerist i-a înjunghiat cu baioneta. De fiecare dată, Matevosian își lega rănile și pornea din nou la atac. Cea de-a treia rănire însă, l-a scos din rîndurile apărătorilor. O schiță i-a zdrobit o parte a femurului, Matevosian a fost transportat într-un subsoț al fortăreței, unde a zăcut cîteva zile în nesimțire. De acolo a fost luat prizonier și trimis într-un lagăr de lingă Brest. În lagăr funcționa un spital condus de medici sovietici. Avînd o constituție robustă, Matevosian s-a însăănătoșit și a început să-și pregătească evadarea. În toamna anului 1941, sase prizonieri conduși de Matevosian au izbutit să fugă și să ajungă în rîndurile partizanilor bieloruși.

În detașament, curajul lui Matevosian nu s-a dezmințit. El a fost mereu în fruntea celor mai grele misiuni. În clipa cînd trupele sovietice s-au apropiat de oraș, grupul lui Matevosian a trecut la acțiune, dezorganizînd spatele frontului inamic și grăbind în felul acesta eliberarea orașului.

Reîntîlnirea cu Armata Sovietică a însemnat, în viața lui Matevosian, un pas înainte în desăvîrșirea cunoștințelor militare. A fost trimis la o școală de ofițeri, de unde a plecat pe front cu gradul de locotenent.

Pentru actele lui de vitejie i s-au acordat ordine și medalii. În primăvara lui 1945 a participat la asaltul Berlinului, unde s-a iscălit, alături de tovarășii săi, pe zidurile Reichstag-ului.

Eroismul legendar al apărătorilor fortăreței Brest a făcut înconjurul lumii. Chiar după ce cîmpul de luptă a fost ocupat de schije, forturile distruse și bastioanele aruncate în aer, și-au păstrat marea înfățișare, însuflînd teamă ocupanților fasciști.

FILMUL

In curînd se va auzi comanda: „Atenție! Motor!“ pentru „ORIZONT“

N-a fost turnat nici un centimetru de peliculă. Regizorul n-a restit încă formula tradițională „Atenție! Motor!“ și totuși, filmul e gata. După expresia regizorului francez René Clair se poate spune că n-a mai rămas decît... să înceapă filmarea.

Autorul scenariului este tânărul romancier Grigori Baklanov. Cu acest scenariu a început de fapt și existența filmului „Orizont“, care preocupă acum zeci de oameni. Filmul trăiește deopotrivă în planurile și gândurile regizorului Iosif Heifiț, care de la prima lectură a declarat cu entuziasm că este tocmai scenariul pe care și-l dorea pentru viitoarea realizare, în schițele pictorilor decoratori, în proiectele operatorului Vadim Derbenev, ca și în visele numeroșilor săi interpreți.

Care este tema noii creații regizorale a lui Iosif Heifiț, ce urmează la scurt răstimp ecranizării „Doamnei cu cățelul?“

Elevii ultimei clase a unei școli medii pleacă să muncească pe pământurile deștelente. Ei trec cu succes greul examen al muncii, al alegerii drumului în viață. Subiectul abordat prilejuiește reflecții interesante despre noile trăsături morale ale tineretului sovietic, despre ștergerea deosebiriilor dintre sat și oraș. Acțiunea se petrece într-un sovhoz de pe pământurile deștelente.

Pentru a se familiariza cu viața noilor sovhozuri, regizorul Heifiț a întreprins o călătorie în Kazahstan. A parcurs sute de kilometri cu automobilul pe pământurile deștelente, a stat de vorbă cu nenumărați oameni spre a le

cunoaște biografia, caracterele, preocupările, planurile de viitor.

Întors la Leningrad, Heifiț a început să lucreze la scenariul regizoral. Pregătirile pentru viitorul film au durat cinci luni. Etapa cea mai dificilă a fost aceea a alegerii interpreților. Încă pe cînd lucra la scenariu, regizorul începuse să se gîndească la actorii cei mai potriviți. De pildă, rolul directorului de sovhoz a fost scris special pentru actorul Iuri Tolubeev de la teatrul „Pușkin“ din Leningrad. Pentru rolul responsabilului cu aprovizionarea, un personaj care îmbină umorul și lirismul, a fost invitat actorul Boris Cirkov. Dificultatea a apărut, însă, în momentul alegerii tinerilor interpreți (al căror număr se ridică la unsprezece). Fiind tocmai perioada concediilor de vară și a vacanțelor studențești, era greu să se instituie un concurs. La Institutul național de cinematografie din Moscova nu se mai aflau decît studenții din ultimul an care se pregăteau pentru examenul de diplomă. Și regizorul și-a ales interpreții din rândurile lor. Absolvenții din clasa profesoarei O. Pijova au plecat în grup la Leningrad și au redevenit elevi. Subiectul filmului le era foarte apropiat, pentru că întreaga lor clasă și-a petrecut cea din urmă vacanță pe pământurile deștelente din Kazahstan, ajutînd la stringerea recoltei. Cînd pregătirile pentru filmare se apropiau de sfîrșit a survenit un nou inconvenient. Vremea nefavorabilă nu mai îngăduia echipei de filmare o călătorie în Kazahstan. Vara trecuse dar majoritatea secvențelor trebuiau realizate în timpul campaniei de însămînțări și recoltare. Soluția a fost găsită de directorul filmului, A. Arșanski care a descoperit în stepele din Koktebelie (Crimeea) un sovhoz a cărui așezare amintea de aceea a sovhozurilor de pe pământurile deștelente.

Pregătirile s-au apropiat, astfel, de sfîrșit. Zilele acestea echipa de filmare va pleca la Koktebelie.

La ce lucrează Serghei Bondarciuk

Noul personaj al lui Serghei Bondarciuk este savantul german Iohannes Werner din filmul regizorului Grigori Roșal: „Judecata demenților“. Werner este un om cinstit și curajos, care se dedică cu trup și suflet științei. E profund revoltat împotriva oamenilor de afaceri care folosesc cercetările și descoperirile sale în vederea declanșării unui nou război. Șantajul, amenințările directe, primejdiile care-l pîndesc la tot pasul, nu-i pot paraliza voința, nu-l pot constrînge să înceteze lupta. Protestul acestui savant străin de politică exprimă gîndurile, speranțele milioane de oameni care urăsc războiul.

Tot în cursul acestui an, Serghei Bondarciuk intenționează să-și reia și activitatea regizorală, cu o ecranizare după nuvela „Stepa“ de Cehov. E un film la care se gîndește de multă vreme. „Nuvela asta — a scris S. Bondarciuk în cuprinsul unui articol — se numără printre operele literare care mi-au rămas adînc întipărite în minte. O păstrez în amintire ca pe un izvor de simțămînte curate, luminoase, ca pe un imn solemn închinat patriei. Am să încerc, ca prin intermediul limbajului cinematografic, să evoc caracterul rus, frumusețea pămîntului nostru, forța-i dătătoare de viață“.

Scenă din „Roscovanul“, o producție a studioului „Maxim Gorki“

Noile roluri ale protagoniștilor din „BALADA SOLDATULUI“

Janna Prohorenko și Volodia Ivașov pe străzile Parisului

Acum cîteva luni, la cel de al XIII-lea Festival internațional al filmului de la Cannes, „Balada soldatului“, filmul lui Grigori Ciuhrai, a cunoscut un succes răsunător. Așa incit premiera anunțată la unul din marile cinematografe pariziene a fost așteptată cu mult interes, sporit de faptul că aveau să fie de față și protagoniștii filmului, tinerii actori Volodia Ivașov și Janna Prohorenko.

Încă de dimineață, în fața intrării cinematografului se adunase multă lume, deși se știa că toate biletele se vînduseră din ajun. În aceeași dimineață, Janna și Volodia se aflau însă... la Moscova și trăiau clipele febrile ale ultimului examen la Facultatea de actorie. Mai erau cîteva ore pînă la premieră. Avionul de Paris și plecase în cursă. S-a stabilit atunci ca tinerii actori să urmeze itinerariul Moscova-Londra-Paris. Un Tu-104 i-a transportat rapid în capitala Angliei. Acolo a survenit, însă, un incident curios: cei doi tineri s-au pierdut din vedere și au ajuns la Paris cu avioane diferite, care au aterizat pe aeroporturi diferite, cu numai cincisprezece minute înainte de terminarea

proiecției filmului... Și, cu toate acestea, cînd în sală s-a aprins lumina, actrița Nicole Courcel a recunoscut-o cu uimire pe eroina filmului, care se afla la numai doi pași de ea. După cîteva clipe, își făcea apariția în sală și Volodia Ivașov, întimpinat cu aclamații de către spectatori.

...De atunci au trecut mai multe luni. Ce au devenit în acest răstimp interpreții „Baladei soldatului“? Janna și Vladimir sînt acum studenți în anul Irei la Institutul de cinematografie și dețin roluri principale în noi filme. Janna a devenit protagonista filmului „Cum s-a putut întimpla“... regizat de Iuli Raizman. Eroina se numește Xenia, e elevă în clasa zecea și trece printr-o puternică criză psihologică.

Volodia Ivașov turnează în filmul regizorului Vasili Ordinski „Nori deasupra Borskului“. Interpretează rolul unui băiat inteligent și hotărît, crescut la orfelinat. Împreună cu comsomoliștii din clasa lui, Chenka contribuie la salvarea unei colege, aflată sub influența nefaștă a unei secte religioase.

Cu aparatul de filmat la Teatrul Mare

Pe scena Teatrului Mare se joacă de aproape 100 de ani baletul „Căluțul cocoșat“, după basmul cu același nume de P. Erșov.

În mai anul trecut, regizorul A. Radunski, maestru emerit al artei din R.S.F.S.R., a prezentat baletul într-o nouă montare. El a incredințat rolurile principale comosotei balerine Maia Plisețkaia, artistă a poporului a U.R.S.S. și tinărului solist al Bolșoiului — V. Vasiliev.

Spectacolul a fost vizionat pînă acum de aproape 25.000 de spectatori. Dar numărul celor care vor să-l vadă este infinit mai mare.

Dorința lor va fi foarte curînd împlinită. Stadioul central de filme documentare din Moscova a început recent filmarea spectacolului. Regia este semnată de Z. Tulubițva, care a realizat în anul 1957 filmul-balet „Lacul lebedelor“.

Filmul-balet „Căluțul cocoșat“ va apărea pe ecrane primăvara aceasta.

Pentru transformarea socialistă a satului

Bucurându-se de sprijinul colectivului de ingineri și tehnicieni agronomi, precum și de acela al fruntașilor agriculturii socialiste, Consiliul regional A.R.L.U.S.-Brașov a reușit să organizeze multe manifestări menite să împărtășească bogata și rodnică experiență a agriculturii sovietice în mărirea producției de cereale și în dezvoltarea sectorului zootehnic. Astfel, în cursul anului 1960 în gospodăriile agricole colective, în gospodăriile agricole de stat și în căminele culturale au fost ținute 1203 conferințe, 83 simpozioane, 263 întâlniri ale țăranilor muncitori cu cei care au vizitat U.R.S.S. precum și 68 de manifestări intitulate „Vorbesc fruntașii agriculturii socialiste”. La aceste manifestări au participat peste 264.000 țărani muncitori, ingineri și tehnicieni agronomi.

Printre manifestările care s-au bucurat de o deosebită prețuire se cuvine amintită aceea organizată în raionul Sighișoara la care au participat peste 300 ingineri și tehnicieni agronomi, medici veterinari, președinți de G.A.C. și directori ai G.A.S., lucrători din sectorul zootehnic, din unitățile agricole din raion.

În cadrul acestei manifestări, prof. univ. Teodor Nicolae, membru corespondent al Academiei R.P.R., a făcut o amplă expunere în legătură cu dezvoltarea sectorului zootehnic în U.R.S.S. și cu posibilitățile de creștere a animalelor în țara noastră. O manifestare asemănătoare a mai fost organizată și la G.A.C. Hărman-Brașov, unde prof. univ. Gh. Văluța a conferențiat despre dezvoltarea sectorului zootehnic. Vrednică de remarcat este și inițiativa Consiliului raional A.R.L.U.S.-Sighișoara, care, în comunele Boiu, Vinători, Mureni, Daneș, Albești și altele a organizat întâlniri ale țăranilor muncitori cu persoane care au vizitat în ultimul timp U.R.S.S. Și Consiliile raionale—Sibiu, Mediaș, Făgăraș și Rupea au organizat consfățiri cu tovarăși care au vizitat Uniunea Sovietică.

Participarea însuflețită a oamenilor muncii la aceste manifestări dovedește interesul lor pentru cunoașterea și aplicarea celor mai noi realizări ale agriculturii sovietice.

A. Boeriu

membru al biroului Consiliului regional A.R.L.U.S.-Brașov

Un harnic activ obștesc

Consiliul raional A.R.L.U.S.-Sibiu și-a propus dintru început lărgirea activității sale obștesc, antrenând tot mai multe cadre calificate capabile să răspundească, cu exigență și competență, cunoștințe multilaterale privind realitatea sovietică.

Astfel au putut fi trimiși pentru a face expuneri în diferite comune, la căminele culturale, în instituții și întreprinderi — ing. Ilie Ionescu, Ion Holhos, directorul Bibliotecii centrale Sibiu, Nicolae Suciu, directorul Casei de cultură raionale, Iosif Mihut colectivist, dr. I. Radu din Cisnădie, Parasciva Bunea colectivistă din Turnișor, Mihai Linte președintele G.A.C. Daia, Nicolae Iacob brigadier la G.A.C. Vurpăr și alții. În felul acesta s-au putut organiza în ultimele trei luni un număr de 152 manifestări dintre care 30 conferințe de popularizare a succeselor agriculturii sovietice, 32 despre cuceririle științei și tehnicii sovietice, 57 seri literare, ș.a.

În același timp, Consiliul raional A.R.L.U.S. s-a străduit să repartizeze fiecărui membru al consiliului câte o sarcină precisă, potrivit gradului de pregătire a fiecăruia.

Astfel, din cei cinci membri ai biroului, președintele consiliului raional răspunde de controlul și coordonarea activității desfășurate în întreg raionul; Maria Buta, directoarea clubului central din Cisnădie, răspunde de activitatea A.R.L.U.S. în toate întreprinderile orașului Cisnădie și de aceea a comisiilor A.R.L.U.S. din gospodăriile agricole colective; Const. Dumitrescu răspunde de activitatea comisiilor A.R.L.U.S. din centrele de comune Sura Mare, Hărman, Slimnic, Rod ș.a. precum și de agitația vizuală pe raion, iar ceilalți doi membri — ing. Ion Florian și dr. Ion Ciovică — de activitatea comisiilor A.R.L.U.S. din celelalte centre ale raionului Sibiu, precum și de activitatea comisiilor din instituții și întreprinderi.

Credem că, mergând pe această linie, Consiliul raional A.R.L.U.S.-Sibiu a izbutit să înfățișeze o serie de aspecte esențiale din viața și înfăptuirile constructorilor comunistului.

Ion Mărgineanu

președintele Consiliului raional A.R.L.U.S.-Sibiu

În centrul atenției:

Știința și tehnica înaintată

Răspunzind cerințelor oamenilor muncii de la orașe și sate doritori să cunoască cât mai multe despre mărețele înfăptuiri sovietice pe tărîmul științei și tehnicii, Consiliul regional A.R.L.U.S.-Brașov a inițiat forme variate de manifestări. La organizarea acestor manifestări au fost antrenați oameni de specialitate care, pe lângă expuneri, au lămurit problemele ridicate de participanți. De asemenea s-a ținut seama ca temele expuse să fie cât mai apropiate de specificul de muncă al unității respective, ca și de nivelul de pregătire al auditorilor.

Trimestrial, în principalele cluburi muncitorești, în casele de cultură raionale și orașenești, precum și în unele întreprinderi mai mari au fost organizate cicluri de conferințe pe teme ca: „Tehnică nouă în slujba septenarului”, „Știința și tehnica sovietică în plin avânt” ș.a. În cadrul acestor cicluri au fost făcute expuneri în legătură cu accelerarea progresului tehnic și introducerea mecanizării complexe în industria sovietică, despre succesele științei și tehnicii sovietice în cucerirea spațiului cosmic, despre specializarea și cooperarea întreprinderilor în industria constructoare de mașini din U.R.S.S., despre lucrarea pieselor pe principiul grupării tehnologice și altele.

De un îndreptățit succes s-au bucurat expunerile făcute de prof. univ. A. Pirvu la uzinele de tractoare „Ernst Thälmann” și la clubul uzinelor „6 Martie”. La fel, la clubul Combinatului chimic din Făgăraș ing. M. Klang a vorbit despre ultimele realizări ale tehnicii sovietice iar la clubul Combinatului chimic I. V. Stalin din orașul Victoria, ing. Gh. Cismaș a arătat perspectivele deschise de septenal. De asemenea, la clubul Atelierelor centrale din orașul Mediaș ing. N. Coga a vorbit despre metoda inginerului S. Mitrofanov privind prelucrarea pieselor pe principiul grupării tehnologice.

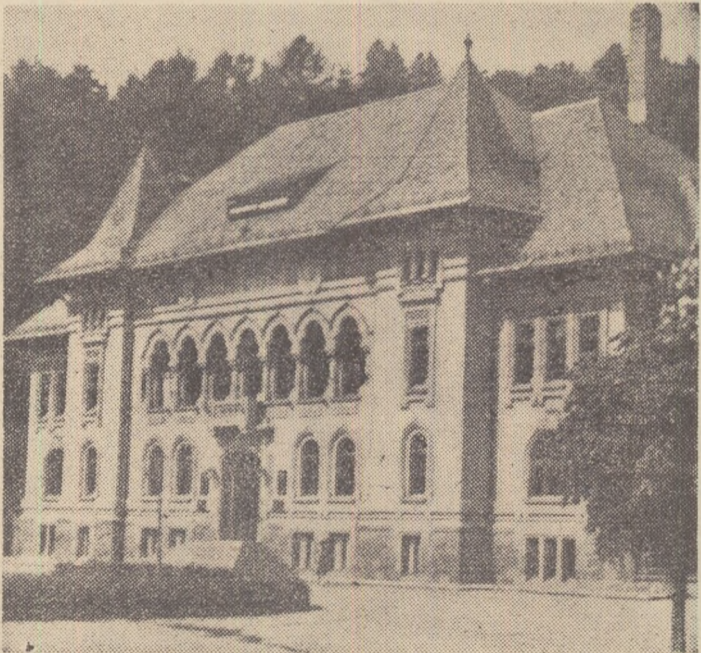
Alte forme eficiente de popularizare a cuceririlor științei și tehnicii sovietice au fost simpozioanele și jurnalele de actualități. Cu titlu de exemplu aș semnală manifestarea organizată la clubul uzinelor „Independența” din orașul Sibiu, cu care prilej a fost prezentat un număr de referate ca acela al ing. M. Niculescu despre automatizare, acela al ing. I. Ionescu Ilie, despre noutățile științifice din U.R.S.S. și referatul despre mecanizarea agriculturii în U.R.S.S. ținut de ing. Popa Gheorghe. De asemenea la clubul studentesc din Brașov a fost prezentat un jurnal de actualități cu care prilej au făcut expuneri conf. univ. Gherasim Drăghici, asist. univ. Ion Suciu și asist. univ. Fl. Dudiță.

„Vorbesc fruntașii în aplicarea metodelor avansate în muncă” s-au intitulat manifestările la care au vorbit fruntași în producție de la Fabrica de faianță și fabrica „Nicovala” din Sighișoara, de la întreprinderile „Independența”—Sibiu, „Steagul roșu”—Brașov, „Vitrometan”—Mediaș, „Tricotaje”—Agnita și altele.

În activitatea sa de viitor, Consiliul regional A.R.L.U.S.-Brașov se va strădui să organizeze manifestări tot mai atractive și mai bogate, care să înfățișeze oamenilor muncii din întreaga regiune culmile spre care se avintă știința și tehnica sovietică.

Prof. univ. Gheorghe Nițescu

Rector al Institutului Politehnic Brașov

Brașov. Palatul cultural.

DE LA CASA PRIETENIEI

Răspîndirea cunoștințelor despre succesele dobîndite de oamenii sovietici în toate domeniile de activitate este sarcina primordială a Casei prieteniei. Pentru îndeplinirea acestei sarcini, colectivul de conducere s-a străduit să îmbrățișeze în acțiunile sale cât mai multe din aspectele actualității sovietice.

Totodată, el s-a străduit să grupeze în jurul său cadre competente, atât din Brașov cât și din București, ori alte centre ale țării. Astfel, pe diferitele planuri ale activității ei, Casa prieteniei din Brașov s-a bucurat de sprijinul profesorilor universitari A. Pirvu, Gh. Nițescu, ale unor juriști și activiști pe tărîm obștesc ca Marin Florea Ionescu, C. Parascchivescu-Bălăceanu, T. Nistor, N. Crudu, Filip Geltz, ing. M. Dogaru, director general al uzinelor „Steagul roșu”, ing. Ilie Trandafirescu, Erou al Muncii Socialiste, ing. Emil Oniga, director general al uzinelor de tractoare „Ernst Thälmann”, al scriitorilor Marcel Breslașu și H. Deleanu și alții. De un real succes s-au bucurat cele 65 de întâlniri organizate pentru copii și tineret în cadrul cărora a fost înfățișată, de oameni care au vizitat recent Uniunea Sovietică, viața tineretului sovietic. Se mai cuvine amintit faptul că formația de estradă a Casei prieteniei, al cărei efectiv numără 25 de artiști amatori, a prezentat un număr de 30 spectacole atât în oraș cât și în diferite centre de comune ale regiunii.

Un prețios ajutor în activitatea noastră ne-a fost acordat de corpul de difuzori voluntari care țin o legătură permanentă între Casa prieteniei de o parte, cluburile muncitorești, comisiile A.R.L.U.S. din întreprinderi și instituții, de altă parte.

Firește, Casa prieteniei din Brașov mai are încă multe de făcut pentru o și mai amplă cuprindere a actualității sovietice. Colectivul ei de conducere își propune o întărire a muncii și lărgirea activității sale, în așa fel încît la o viitoare întrecere între Casele prieteniei A.R.L.U.S. să ocupe, prin realizările ei, un loc de frunte.

Ștefan Ene

secretar al Consiliului regional A.R.L.U.S.-Brașov

● **PENTRU** popularizarea politicii de pace a Uniunii Sovietice, Consiliul regional A.R.L.U.S.-Brașov a organizat în 1960, atât în orașul Brașov cât și în centrele raionale, în centre de comune, în cadrul instituțiilor și în cluburile muncitorești, un număr de 191 simpozioane și jurnale vorbite și 1.339 de expuneri.

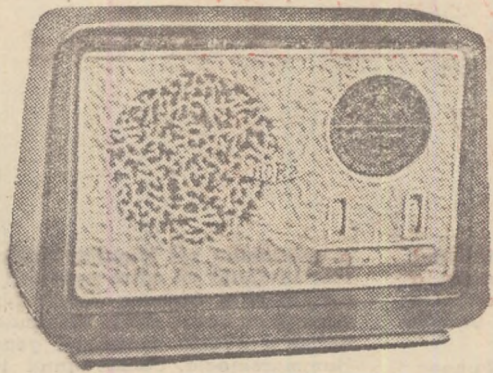
● **ANUL** acesta, în regiune funcționează 188 de cursuri de limba rusă față de 86 de cursuri anul trecut.

● **AGITAȚIA** vizuală a fost axată de Consiliul regional A.R.L.U.S.-Brașov pe principalele evenimente ale actualității sovietice. De asemenea, în cluburile muncitorești au fost organizate expoziții avînd o legătură directă cu specificul muncii din unitățile respective. Astfel, la clubul uzinelor „Steagul roșu” din Brașov, „Independența” din Sibiu și „Nicovala” din Sighișoara s-au bucurat de un îndreptățit succes expozițiile întocmite pe tema „Raționalizatori și inovatori din U.R.S.S.”.

Procurați-vă cu încredere

noul radioreceptor popular

S 603 B „HORA“

- Simplu, ușor, ieftin și cu performanțe excepționale.
- Reproducere fidelă pe toate gamele de unde (lungi, medii și scurte)
- Dispozitive originale de reglaj.
- Casetă elegantă, plăcută ochiului și adaptabilă oricărui interior.

ELECTRONICA

Intreprindere industrială de stat pentru piese și aparate de radio, televizoare și electronică industrială
București — Str. Baicului nr. 82 — Raion 1 Mai

AVIZ IMPORTANT

pentru consumatorii de gaze lichefiate (aragaz)

Pentru prevenirea unor accidente grave consumatorii de gaz petrolifer lichefiat (aragaz) vor respecta cu strictețe instrucțiunile de utilizare a buteliilor încărcate cu gaze, care prevăd următoarele:

— Transportul buteliilor se face numai cu pliuța de siguranță și capacul de protecție montate.

— Montarea regulatorului la butelie se face numai cu garnitura bună.

— Etanșeitatea instalației se verifică de consumatori cu apă săpunată, nu cu flacără.

— Folosiți buteliile numai cu regulator și supravegheați aparatele în timpul funcționării.

— Este interzisă încălzirea buteliei cu apă caldă la flacără, așezarea lângă sobe, calorifere sau înclinarea ei în timpul utilizării.

— Dacă simțiți mirosul specific aragazului închideți imediat ventilul buteliei și robineții aparatului; nu aprindeți chibrit sau lămpi.

Deschideți ușile și ferestrele pentru aerisire, anunțând Serviciul reclamațiuni — telefon 15.09.33, pentru Capitală.

— În provincie se vor anunța centrele de distribuție de produse petrolifere din localitate.

Nu vă procurați butelii prin intermediari; utilizați serviciul la domiciliu al bazei, care asigură montajul și verificarea corectă a instalației.

Procurați-vă instrucțiunile tehnice pentru folosirea buteliilor cu gaze lichefiate de la punctele de desfacere sau prin distribuitorii franco-domiciliu.

Afișați instrucțiunile la locul de consum și respectați întocmai indicațiunile respective.

Nerespectarea instrucțiunilor de utilizare a gazului lichefiat precum și utilizarea de către consumatori a unor aparate și accesorii necorespunzătoare se sancționează conform H.C.M. 33/1960.

M.I.P.C.-D.G.A.D.

Intreprinderea foreslieră SINAIA

Bd. Lenin 4. Telefon 108

Vinde fără repartiițe:

- cherestea, diverse esențe foioase de la 1—6 m lungime, tivită și netivită, de 25 mm grosime
- grinzi și rigle rășinoase, cu muchii teșite
- arac de vie, din rășinoase

Livrarea se execută pe bază de comenzi ferme

Preferati produsele

FABRICII DE CONSERVE DIN

BURDUJENI

Reg. Suceava

- Gemuri • Compoturi
- Siropuri • Sucuri acidulate
- Marmeladă în borcane și lăițe
- Fasole păstăi • Lastraveți în oțet

CEREȚI la magazinele alimentare produsele

I. C. I. L.

SUCEAVA

- UNT IN PACHETE (extra, superior și de masă)
- BRÎNZĂ TELEMEA de oaie și de vacă
- CAȘCAVAL „Muntenia”
- CAȘCAVAL dobrogean
- CAȘ PROASPĂT de oi

COVOARE „CARPAȚI”

de diferite dimensiuni

CUSATURI

pe motive secuiești

ARTICOLE DE CERAMICĂ

ARTICOLE DE ARTIZANAT

(Sculptură în lemn „Tisa”, în miniatură)

SOMIERE PLAPUMI

(cu fețe de mătase sau stambă)

produce și livrează din stoc

Cooperativa

OLTUL

Miercurea-Ciuc str. Petofi Nr. 2

5.000 LEI

PUTEȚI CĂȘTIGA CU 3 LEI LA

LOZ in PLIC

Vizita lui L. I. Brejnev în Maroc și Guineea și acceptarea de către N. S. Hrușciiov a invitației de a face o călătorie într-un număr de țări independente din Africa, aduc pe planul actualității relațiile dintre Uniunea Sovietică și tinerele state africane. Adresându-se lui L. I. Brejnev la un miting care a avut loc la Conakry, președintele Seku Ture a declarat: „Prezența dv. în Guineea are semnificația traducerii în viață a principiilor guvernului sovietic în domeniul relațiilor externe care au transformat U.R.S.S. într-un apărător consecvent al drepturilor noastre vitale și într-un aliat firesc al tuturor popoarelor asupra”.

UNIUNEA SOVIETICĂ ȘI AFRICA

Faptul că astăzi există în Africa 27 de țări independente și perspectiva creșterii acestui număr nu numai că plasează continentul negru în centrul luptei de eliberare națională, dar ridică și problema rolului pe care îl joacă în arena internațională. Se vedește tot mai mult că nici o problemă de importanță majoră a vieții internaționale nu mai poate fi rezolvată fără participarea popoarelor pînă ieri înrobite. Noile state africane își spun cu tot mai multă hotărîre cuvîntul nu numai în legătură cu propriul lor destin, ci și cu acela al întregului continent african, al întregii lumi.

Două atitudini

Față de creșterea rolului Africii în lume, se manifestă două atitudini net deosebite. Puterile occidentale ar dori să rezolve cererea hotărîită de libertate a africanilor dînd noilor state doar un steag, un imn și o iluzorie firmă de independență dar urmîrind în realitate să-și continue dominația sub alte forme, transformînd teritoriul Africii într-un teren de amplasare a bazelor militare și a poligoanelor pentru experiențe atomice. Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste au dovedit în practică nu numai că sprijină eliberarea acestor țări din jugul colonialist, dar le ajută să-și consolideze independența națională prin dezvoltarea economiei.

Primul stat socialist a fost acela care a prezentat la ultima sesiune a O.N.U. și propunerea de a se adopta Declarația cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale.

Împreună cu celelalte țări socialiste, Uniunea Sovietică a salutat cu căldură apariția unor noi state independente în locul fostelor colonii din Africa. Traducînd în viață politica leninistă de respectare a drepturilor naționale a popoarelor, Uniunea Sovietică a recunoscut suveranitatea noilor state și a stabilit cu ele relații pe baza deplinei egalități în drepturi. Aceste relații se bazează pe respectarea strictă a independenței și suveranității naționale.

Întreaga omenire s-a incredințat că Uniunea Sovietică nu caută în Africa sau în alte regiuni ale lumii nici un fel de privilegii sau drepturi speciale.

Între prieteni

Întîlnirile și convorbirile conducătorului guvernului sovietic, Nikita Sergheevici Hrușciiov, cu oameni de stat din multe țări ale Africii — din R.A.U., Maroc, Ghana, Guineea și altele, cu prilejul lucrărilor celei de-a 15-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., au scos în evidență faptul că politica guvernului sovietic se bucură de încrederea liderilor statelor africane independente. Au fost întîlniri și convorbiri între prieteni care se respectă unul pe altul și care au vederi comune în multe probleme ale vieții internaționale contemporane și în primul rînd în problemele apărării păcii și independenței naționale a popoarelor...

În conformitate cu politica sa de întărire a păcii și de respectare a suveranității tuturor statelor, guvernul sovietic a sprijinit întru totul propunerea prezentată de Nkrumah, președintele Ghanei, ca Africa să fie transformată într-o zonă fără arme-rachetă și în care să nu existe baze militare străine.

Stringerea legăturilor de prietenie și colaborare dintre Uniunea Sovietică și statele independente din Africa s-a manifestat, de asemenea, cu un deosebit relief în cursul vizitelor făcute la Moscova de numeroase delegații economice, culturale, guvernamentale, ca și în invitarea conducătorului guvernului sovietic de a vizita țări independente din Africa — R.A.U., Ghana, Guineea, Etiopia, Togo, Maroc.

În săptămîna care a trecut, o expresie a acestor relații a constituit-o și vizita președintelui Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., L.I. Brejnev, în Maroc și Guineea. Caldele manifestări de simpatie de la Rabat și Conakry au subliniat dragostea de care se bucură Uniunea Sovietică și recunoștința pe care popoarele africane o nutresc pentru sprijinul acordat eliberării lor.

Numărute sînt acțiunile care au făcut ca Țara socialismului biruitor să se bucure de cel mai înalt prestigiu. Așa cum a scris ziarul marocan „At-Tahrir”: „Cum am putea uita noi, africanii, ultimatumul hotărîtor dat de guvernul sovietic celor trei agresori în problema Suezului? Cum am putea uita oare faptul că Uniunea Sovietică și-a manifestat intenția de a sprijini Algeria frățescă

în lupta ei de eliberare de sub colonialism? Această politică a servit cauzei țărilor africane, a dat o lovitură grea colonialismului. Sub această prismă privesc popoarele africane politica Uniunii Sovietice”.

Vizitele lui L. I. Brejnev în Maroc și Guineea, întvederile sale cu regele Mohammed al V-lea și cu președintele Seku Ture au însemnat o nouă manifestare a prieteniei rodnice și a sprijinului multilateral pe care popoarele africane îl găsesc în Uniunea Sovietică.

Cît de jalnică a apărut în această lumină odioasă provocare a colonialiștilor francezi care au atacat cu un avion militar avionul „IL-18” pe bordul cărui se afla președintele Brejnev. Ca un singur glas s-a ridicat opinia publică din Africa, împreună cu cea din lumea întreagă, pentru a condamna acest act de banditism internațional. Înfierînd această provocare, ziarul tunisian „As-Sabah” a scris: „În ultimul timp, clica militaristă franceză a întrecut orice măsură. E un lucru care reiese din numeroasele atacuri banditești ale avioanelor și navelor de război franceze asupra avioanelor și navelor unor țări neutre, aflate în spațiul aerian internațional sau în apele internaționale. Imperialiștii francezi, a scris ziarul, nu se pot hotărî să renunțe la pretențiile lor și tot mai cred că continentul african le aparține, că cerul african este cerul lor, apele Mării Mediterane sînt apele lor iar țăările africane țăările lor... Dar de data asta ei s-au izbit de o stîncă... Este posibil ca acești din urmă avertisment să le servească drept o lecție bună și să-i trezească la realitate”.

Colonialismul și războiul sînt frați

Trăinicia relațiilor dintre Uniunea Sovietică și țările africane se manifestă și în poziția adoptată de Uniunea Sovietică în probleme atît de acute ale luptei de eliberare din Africa, cum sînt problemele situației din Congo și Algeria. Cauza eliberării depline a acestor țări nu este numai o cauză a congolezilor și algerienilor, ea depășește hotarele Africii devenind o cauză a întregii omeniri progresiste.

Uniunea Sovietică s-a ridicat din prima clipă în apărarea drepturilor legitime ale poporului congolez călcate în picioare de colonialiști cu ajutorul marionetelor lor. Demascarea acțiunii colonialiștilor vinovați de urgență care s-a abătut asupra poporului congolez a fost făcută cu deosebită tărie de reprezentantul U.R.S.S. la O.N.U. În aceste zile popoarele lumii întregi infierează cu minie pe colonialiști și năimiții lor care au săvîrșit o nouă crimă mirșavă. Asasinarea lui Patrice Lumumba și

a tovarășilor săi Maurice Mpolo și Joseph Okito a fost săvîrșită de către agresorii belgieni și bandiții marionetelor Mobutu, Kasavubu și Chombe. Împreună cu acești călăi, răspunderea pentru această crimă o poartă secretarul general al O.N.U. Dag Hammarskjöld, comandantul trupelor O.N.U. din Congo și cei care au încurajat în fel și chip pe agresorii belgieni.

Guvernul sovietic a avertizat de la tribuna Adunării Generale a O.N.U. și a Consiliului de Securitate asupra urmărilor tragice cu care se pot solda evenimentele din Congo. Aceste proteste au fost sprijinite de milioane de oameni din Africa și Asia. Dar Hammarskjöld și stăpînii săi au rămas surzi la voința popoarelor. Ei nu s-au ridicat în apărarea lui Patrice Lumumba nici măcar atunci cînd în ochii întregii lumi se juca farsa rușinoasă cu „evadarea” și „urmărirea” acestuia, iar de fapt se pregătea asasinarea lui. Colonialiștii trebuie să răspundă pentru moartea lui Patrice Lumumba, pentru durerea poporului congolez, pentru sălbăticiile pe care imperialismul le săvîrșește pe pămîntul Africii. Amintirea lui Patrice Lumumba și a tovarășilor săi va rămîne veșnic vie în amintirea popoarelor din lumea întreagă care îi consideră un simbol al luptei pentru eliberarea deplină a Africii.

Poziția Uniunii Sovietice în problema algeriană este bine cunoscută. Uniunea Sovietică consideră că poporul algerian trebuie să dobîndească posibilitatea de a dispune liber de soarta sa și este incredințată că acest popor curajos va dobîndi în curînd realizarea aspirațiilor sale naționale. Simpatiile Uniunii Sovietice și ale tuturor țărilor socialiste sînt de partea popoarelor coloniale care luptă pentru independență, de partea poporului algerian care duce un război just de eliberare națională.

Nevoia de ajutor a Africii

Datorită colaborării economice și tehnice cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări socialiste, popoarele țărilor africane capătă posibilitatea să-și dezvolte economia lor națională, să lichideze moștenirea grea a jugului colonialist și să creeze condiții care să limiteze într-o măsură tot mai mare tendințele de exploatare a acestor popoare de către monopolurile străine.

La sesiunea Organizației Națiunilor Unite din septembrie 1960, fostul președinte Eisenhower a declarat că S.U.A. sînt gata să-și aducă contribuția la „programul O.N.U.” de ajutor pentru țările africane care și-au obținut independența cu o sumă de 100 milioane dolari. Dar dacă împărțim această sumă la întreaga populație a țărilor din Africa care și-au cucerit independența reiese că revin... cîte 55 de cenți pe cap de om, sumă cu care în America nu poți cumpăra nici măcar două pachete de țigări.

După cum spunea N. S. Hrușciiov, „imperialiștii fac pomeni așa cum făcea chiaburul de Crăciun: dădea o monedă de cinci copeici argatului pe care-l exploatarea fără milă un an întreg, sau capitalistul care oferea uneri o căldare de vodcă pentru un an întreg”.

În ultimii ani guvernul Uniunii Sovietice, satisfăcînd cererile mai multor guverne africane, a încheiat cu o serie de țări din Africa acorduri care prevăd ajutor tehnic pentru realizarea planurilor de dezvoltare a economiei lor naționale. Astfel de acorduri au fost încheiate cu Guineea, Ghana, Maroc, Tunisia, Etiopia etc. Barajul de la Assuan pe care Uniunea Sovietică îl construiește în Republica Arabă Unită va însemna un mijloc eficient pentru dezvoltarea rapidă a forțelor de producție ale țării și pentru ridicarea nivelului de trai al poporului egiptean.

Printre mărfurile pe care Uniunea Sovietică le exportă în țările Africii se numără mașini și utilaje, autocamioane și autoturisme „Volga” și „Moskvici”. Republica Ghana a cumpărat din U.R.S.S. cel mai nou tip de avion turbo-propulsor, „IL-18”. Multe țări africane cumpără din U.R.S.S. mijloace tehnice, agricole, produse petrolifere, laminate din metale feroase și neferoase și alte mărfuri. La rîndul ei Uniunea Sovietică cumpără din țările africane citrice, cafea, banane și ananas, piei neprelucrate, semințe oleaginoase, ulei de măsline, lînă etc. contribuind la dezvoltarea acestor țări.

În lupta lor dreaptă de înlăturare a rămășițelor colonialismului, țările africane au sprijinul total și dezinteresat al Uniunii Sovietice, al celorlalte țări socialiste.

Ion Manea

Tineri din Guineea liberă...